

สระบุรี

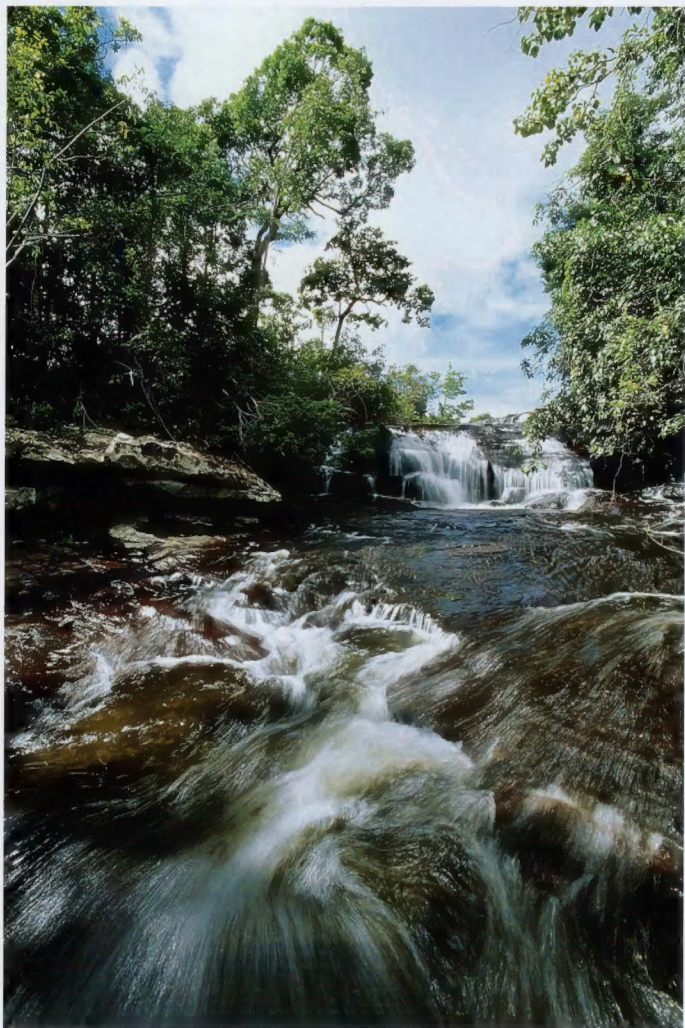

วัดเขาแก้ววรวิหาร

สารบัญ

การเดินทาง	๕
สถานที่ที่น่าสนใจ	๖
อำเภอเมืองสระบุรี	๖
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๑๐
อำเภอเสาไห้	๑๑
อำเภอบ้านหมอ	๑๕
อำเภอพระพุทธบาท	๑๖
อำเภอแก่งคอย	๑๙
อำเภอมวกเหล็ก	๒๓
อำเภอวังม่วง	๒๖
อำเภอวิหารแดง	๒๗
เทศกาลงานประเพณี	๒๗
สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก	๒๙
กิจกรรมที่น่าสนใจ	๓๐
ล่องแม่น้ำป่าสัก	๓๐
ล่องแก่งภูเกาะหรือพายเรือคายัก	๓๐
ไรย์ตัว	๓๑
ป็นหน้าผา	๓๑
ป็นหน้าผาไรย์ตัว	๓๑
เดินสำรวจถ้ำ	๓๒
ท่องเที่ยวในพื้นที่ทหาร	๓๒
กอล์ฟ	๓๓
สปา	๓๓
ตัวอย่างรายการนำเที่ยว	๓๓
ข้อแนะนำในการท่องเที่ยว	๓๖
สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดสระบุรี	๓๖
สถานที่พัก	๓๖
ร้านอาหาร	๔๒
หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ	๔๖

น้ำตกสามหลั่น

สระบุรี

พระพุทธบาทสูงค่า เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
ฐานผลิตอุตสาหกรรม เกษตรนำล้ำแหล่งท่องเที่ยว
หนึ่งเดียวกะหรี่ปั๊บนมดี ประเพณีตักบาตรดอกไม้งาม
เหลื่องอร่ามทุ่งทานตะวัน ลือลั่นเมืองชุมทาง

สระบุรี สันนิษฐานว่าตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๐๙๒ ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้แบ่งเขตพื้นที่บางส่วนของเมืองลพบุรีกับเมืองนครนายกมารวมกัน เพื่อให้เป็นศูนย์รวมกำลังคนในยามสงคราม ฉะนั้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นต้นมา จึงมักมีชื่อของจังหวัดสระบุรีอยู่ในประวัติศาสตร์ด้วยเสมอ ส่วนคำว่า “สระบุรี” สันนิษฐานว่ามาจากทำเลที่ตั้งครั้งแรกอยู่ใกล้กับสระน้ำหรือ “บึงหนองโง้ง” จึงได้นำคำว่า “สระ” มารวมเข้ากับคำว่า “บุรี” เป็นชื่อเมือง “สระบุรี”

สระบุรี แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสระบุรี หนองแซง เสาไห้ บ้านหมอ พระพุทธบาท หนองโดน แก่งคอย มวกเหล็ก วังม่วง วิหารแดง หนองแค ดอนพุด และเฉลิมพระเกียรติ มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๓,๕๗๖ ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดนครนายก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและจังหวัดลพบุรี

การเดินทาง

จากกรุงเทพมหานครไปจังหวัดสระบุรีสามารถเดินทางได้ ดังนี้

รถยนต์ จากกรุงเทพมหานคร ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน ผ่านอำเภอวังน้อย อำเภอหนองแค ตำบลหินกอง ถึงสี่แยกสะพานต่างระดับสระบุรีเลี้ยวขวาเข้าถนนมิตรภาพ หรือตรงไปก็ถึงตัวเมืองจังหวัดสระบุรี รวมระยะทาง ๑๐๗ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง จากกรุงเทพมหานคร มีรถโดยสารประจำทางรถปรับอากาศของ บริษัท ขนส่ง จำกัด ออกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุจักร) ถนนกำแพงเพชร ๒ สอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร. ๐ ๒๙๓๖ ๒๔๕๒-๖๖ หรือ www.transport.co.th หรือ สถานีขนส่งสระบุรี โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๖๑๖ หรือ บริษัท ขนส่ง จำกัด โทร. ๐ ๓๖๒๓ ๐๖๗๖ บริษัทนครชัยทัวร์ ทำสระบุรี โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๕๓๙๙ www.nakhonchaitour.com บริษัท ชินเกียรติโคราชสระบุรี โทร. ๐ ๓๖๒๓ ๑๙๕๕

รถไฟ มีบริการเดินรถไฟจากสถานีรถไฟหัวลำโพงไปจังหวัดสระบุรีทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๕.๐๐-๒๓.๐๐ น. ใช้เวลาเดินทาง ๒ ชั่วโมง และบางขบวนยังสามารถแวะลงที่สถานีแก่งคอยและสถานีมวกเหล็กได้ สอบถามรายละเอียดได้ที่ หน่วยบริการเดินทาง การรถไฟแห่งประเทศไทย โทร. ๑๖๙๐ หรือ www.railway.co.th

ระยะทางจากอำเภอเมืองสระบุรีไปอำเภอต่าง ๆ

อำเภอเสาไห้	๘	กิโลเมตร
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๘	กิโลเมตร
อำเภอแก่งคอย	๑๕	กิโลเมตร
อำเภอหนองแค	๒๑	กิโลเมตร
อำเภอหนองแซง	๒๕	กิโลเมตร
อำเภอพระพุทธบาท	๒๘	กิโลเมตร
อำเภอวิหารแดง	๒๘	กิโลเมตร
อำเภอบ้านหมือ	๓๐	กิโลเมตร
อำเภอมวกเหล็ก	๓๘	กิโลเมตร
อำเภอหนองโดน	๓๘	กิโลเมตร
อำเภอดอนพุด	๔๒	กิโลเมตร
อำเภอวังม่วง	๖๔	กิโลเมตร

ระยะทางจากจังหวัดสระบุรีไปจังหวัดใกล้เคียง

ลพบุรี	๔๖	กิโลเมตร
นครนายก	๕๘	กิโลเมตร
ปราจีนบุรี	๘๖	กิโลเมตร
นครราชสีมา	๑๕๒	กิโลเมตร

สถานที่น่าสนใจ

อำเภอเมืองสระบุรี

วัดพระพุทธฉาย ตั้งอยู่เชิงเขาพลึง (ปฐวิ) ตำบลหนองปลาไหล เป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธฉาย หรือ รอยพระพุทธรูป ซึ่งปรากฏอยู่บนแผ่นหินซึ่งตั้งอยู่บนชะง่อนผา มีการสร้างมณฑปครอบไว้ มีบันไดจากบริเวณวัดด้านล่างขึ้นไปยังมณฑป และต่อไปยังหน้าผาซึ่งอยู่เหนือมณฑปขึ้นไป

นอกจากนี้ยังมีภาพเขียนลายเส้นยุคก่อนประวัติศาสตร์ที่บริเวณแผ่นหินใกล้ทางเข้าพระพุทธฉาย ได้แก่ ภาพลายเส้นคล้ายตัวกวางบริเวณข้างประตูเข้าพระพุทธฉายด้านใน ภาพมือคนและภาพสัญลักษณ์บริเวณข้างประตูเข้าพระพุทธฉายด้านนอก ภาพเขียนรูปไก่ ภาพพระพุทธรูปและภาพสัญลักษณ์บริเวณหลังแนวองค์พระพุทธรูปจากถ้ำฤๅษีไปทางพระพุทธฉายทางทิศตะวันตก ภาพลายเส้นขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อนคล้ายภาพเขียนก่อน

วัดพระพุทธราย

ประวัติศาสตร์ที่เคยถูกค้นพบที่ผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี เขียนด้วยยางไม้มีอายุเก่าแก่ประมาณ ๓,๐๐๐ ปี บริเวณหน้าผา จปร. โดยเขียนสัญลักษณ์ใช้สื่อความหมายให้เข้าใจในหมู่เดียวกันและอาจจะเป็นสื่อทางพิธีกรรมและความเชื่อของคนในยุคนั้น

ทั้งนี้ยังพบ รอยพระพุทธรูปปางเบ็ญจขา เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรมศิลปากรได้ซ่อมมณฑปบนภูเขาบริเวณวัดพระพุทธรายและเมื่อรื้อพื้นซีเมนต์พบรอยพระพุทธรูปปางเบ็ญจขาอยู่ใต้ทรายปรากฏเห็นเป็นรูปรอยประทับในหิน

การเดินทาง วัดตั้งอยู่บนเส้นทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ห่างจากตัวเมืองสระบุรีลงมาทางใต้ ๑๖ กิโลเมตร จากกรุงเทพมหานครใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน ให้เลี้ยวขวากลับรถก่อนถึงกิโลเมตรที่ ๑๐๒ เข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๒ และ ๓๐๔๖ ตามลำดับ เป็นถนนลาดยางระยะทาง ๕ กิโลเมตร

อุทยานแห่งชาติน้ำตกสามหลั่น เดิมชื่อ อุทยานแห่งชาติพระพุทธราย หรือ อุทยานแห่งชาติเขาสามหลั่น มีพื้นที่ครอบคลุม ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสระบุรี แก่งคอย หนองแค และวิหารแดง มีเนื้อที่ ๔๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๙,๘๕๖ ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๔ เดือนตุลาคม-มกราคม เป็นช่วงที่อากาศหนาวเย็นเหมาะสำหรับการเดินทางไปท่องเที่ยวพักผ่อน

อุทยานฯ ประกอบด้วยภูเขาน้อยใหญ่ มีที่ราบในหุบเขา ยอดที่สูงที่สุดคือ เขาครก สูง ๓๒๙ เมตร เป็นจุดชมวิวที่อยู่สูงที่สุดสามารถมองเห็นภูมิทัศน์ที่สวยงามรอบ ๆ ตัวเมืองสระบุรี และอำเภอใกล้เคียงได้อย่างชัดเจน สภาพ

พื้นที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ สัตว์ป่าที่พบมีอยู่หลายชนิด เช่น ไก่ฟ้า ไก่ป่า เก้ง ลิง หมูป่า และนกชนิดต่าง ๆ เช่น เขียวคราม กระรอกหัวหงอก ไพร่ดก บั้งรอกใหญ่ รวมทั้งผีเสื้อนานาชนิด

ภายในบริเวณอุทยานฯ มีน้ำตกหลายแห่ง ได้แก่ น้ำตกสามหลั่น เป็นลานหินกว้างเรียงซ้อนกันเป็นสามชั้นมองดูคล้ายบันได ซึ่งเป็นที่มาของชื่อน้ำตก อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ๓๐๐ เมตร น้ำตกโพธิ์หินดาด ห่างจากที่ทำการ ๓๐๐ เมตร เป็นน้ำตกชั้นเดียว สามารถลงเล่นน้ำได้ บริเวณน้ำตกเป็นลานหินกว้าง มีต้นโพธิ์แผ่กิ่งก้านสาขา และต้นน้ำที่ไหลมายังน้ำตกโพธิ์หินดาดยังไหลไปสู่ น้ำตกโดนรากไทร ซึ่งห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ๔๐๐ เมตร เป็นน้ำตกชั้นเดียวตกลงมาจากหน้าผาหินสูง ๗ เมตร สู่แอ่งน้ำเบื้องล่าง รอบๆ แอ่งน้ำมีโขดหินน้อยใหญ่ใช้เป็นที่นั่งชมน้ำตกได้ ทางอุทยานฯ ได้ทำเส้นทางเดินเท้าเชื่อมโยงระหว่างน้ำตกเหล่านี้ ใช้เวลาเดินทาง ๒-๓ ชั่วโมง โดยไม่ต้องย้อนกลับเส้นทางเดิม น้ำตกจะมีความสวยงามมากที่สุดในช่วงปลายเดือนกันยายน-ปลายเดือนตุลาคม

สถานที่น่าสนใจอื่น ๆ ได้แก่

อ่างเก็บน้ำเขารวก เป็นอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก มีความจุประมาณ ๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร อยู่ระหว่างเขารวกและเขาแดง สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มีที่สำหรับนั่งชมทิวทัศน์ และประกอบกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ

อุโมงค์รถไฟพระพุทธราย ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ๑๒ กิโลเมตร เป็นอุโมงค์รถไฟชนิดทางเดียวกว้าง ๗ เมตร สูง ๗ เมตร ยาว ๑,๑๔๗ เมตร สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นอุโมงค์รถไฟที่ยาวที่สุดในประเทศไทยโดยฝีมือคนไทย อยู่บริเวณเขาช่องลิง รอยต่อระหว่างตำบลเจริญธรรม อำเภอวิหารแดง และตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ต้องใช้รถขับเคลื่อนสี่ล้อเข้าชม

อนุสรณ์สงครามโลกครั้งที่ ๒ ของกองทัพญี่ปุ่น (เขาแดง) ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ๒ กิโลเมตร เดินเข้าไปตามทางอีก ๕๐๐ เมตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ซึ่งในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทหารญี่ปุ่นได้ยึดครองบริเวณเขาแดงเป็นฐานทัพ และใช้เป็นสถานที่กักขังเชลยด้วย ยังมีร่องรอยของหลุมระเบิดที่ทหารทิ้งไว้ พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ อุโมงค์บัญชาการ สนามเพลาะตลอดแนวเขา ห้องผู้บัญชาการ ห้องเก็บสมบัติ และแนวบังเกอร์

ซากเจดีย์โบราณบนยอดเขาเรดาร์ คาดว่าเป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ถูกฟ้าผ่าเสียหาย ความสำคัญทางประวัติศาสตร์อีกอย่างหนึ่งคือ ทหารญี่ปุ่นได้ใช้เขาเรดาร์นี้เป็นที่ตั้งปืนใหญ่ด้วย ต้องมีเจ้าหน้าที่นำทางขึ้นไป

นอกจากนั้นยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ๓ เส้นทาง ได้แก่ ๑) เส้นทางเขาแดง ระยะทาง ๑.๖ กิโลเมตร ๒) เส้นทางสามหลั่น-โดนรากไทร ระยะทาง ๓.๒ กิโลเมตร ๓) เส้นทางสามหลั่น-ซับปลากั้ง ระยะทาง ๔.๕ กิโลเมตร เส้นทางสุดท้ายนี้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปพักค้างแรมได้ แต่ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่อุทยานฯ ทราบก่อนใช้เส้นทางทุกเส้นทาง

ที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก ทางอุทยานฯ มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน ๓ หลัง ราคา ๖๐๐ - ๒,๔๐๐ บาท ค่ายพักแรม พักได้ค่าละ ๖๐ คน ราคา ๖,๐๐๐ บาท/คืน และมีพื้นที่สำหรับกางเต็นท์ นอกจากนี้ยังมีเรือถีบและจักรยานให้เช่า สอบถามรายละเอียดได้ที่ ที่ทำการอุทยานฯ โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๕๑๙๑-๒ หรือ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๙๖๐ หรือ www.dnp.go.th

การเดินทาง (ใช้เส้นทางเดียวกับเส้นทางเข้าวัดพระพุทธฉาย) อุทยานฯ อยู่บนเส้นทางสายกรุงเทพฯ-สระบุรี ทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ห่างจากตัวเมืองสระบุรีลงมาทางใต้ประมาณ ๑๖ กิโลเมตร หากมาจากกรุงเทพฯ ให้เลี้ยวขวากลับรถ ก่อนถึงกิโลเมตรที่ ๑๐๒ เข้าทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๒ และ ๓๐๔๖ ตามลำดับ เป็นถนนลาดยางระยะทาง ๘ กิโลเมตร

พระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ ประดิษฐานอยู่ที่ศาลาจตุรมุข วัดศาลาแดง ถนนพิจัยรัตนรงค์สงคราม ตรงข้ามศาลากลางจังหวัด เป็นพระพุทธรูปประจำทิศตะวันออก หนึ่งในพระพุทธรูป ๔ องค์ ที่กรมการรักษาดินแดนสร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นพุทธบูชาแด่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๑๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานให้แก่ชาวจังหวัดสระบุรี เปิดให้เข้าชมทุกวัน ระหว่างเวลา ๐๖.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.

สำนักสงฆ์วัดถ้ำเขาแก้ว ตั้งอยู่ที่ตำบลทับกวาง ภายในสำนักสงฆ์เปิดให้นมัสการหลวงปู่ย่า มโนธรรมและบูชาปีเซียะสัตว์มงคลในตำนานจีน และเป็นสถานที่แรกที่น่าปีเซียะมาจากเมืองจีน ตามความเชื่อที่ว่า “ปีเซียะ” เป็นสัตว์มงคล มีอำนาจกำจัดสิ่งชั่วร้าย รวมทั้งป้องกันคุณไสยและมนต์ดำต่าง ๆ เป็นสัตว์มงคลที่เสริมได้ทุกปีนักษัตร บางตำราบอกว่า ปีเซียะมีดีครบถ้วนตามหลักเบญจธาตุ คือ ธาตุทอง - น้ำ - ไม้ - ดิน - ไฟ และรวมสัตว์มงคล ๕ ชนิด ๕ ธาตุ ไว้ด้วยกัน กล่าวคือมีลักษณะสีเทาของสิงโตอันทรงพลัง (ธาตุทอง) มีเขาและลำตัวเป็นกวางที่อ่อนช้อย (ธาตุน้ำ) มีปีกของพญานกอินทรีแข็งแกร่ง (ธาตุไฟ) มีศีรษะของมังกรอันทรงพลัง (ธาตุไม้) และมีหางแมวอันศักดิ์สิทธิ์ (ธาตุดิน) สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ สำนักสงฆ์วัดถ้ำเขาแก้ว โทร. ๐๘ ๖๑๓๔ ๕๔๕๒

การเดินทาง ไปตามทางหลวงหมายเลข ๒ กิโลเมตรที่ ๒๒-๒๓ เข้าไปอีก ๓ กิโลเมตร

วัดศรีบุรีรัตนาราม วัดนี้จะมีลักษณะเด่นที่ตัวฐานของพระอุโบสถ ซึ่งจะมีรูปแบบคล้ายเรือสำเภาซึ่งสวยงามมากลวดลายต่าง ๆ รอบอุโบสถมีความวิจิตรอ่อนช้อย บริเวณรอบ ๆ วัดมีบรรยากาศร่มรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งพุทธศาสนิกชน มักจะมาสักการบูชา พระพุทธรูปปางนาคปรกปฏิมากร “พระแก้วมรกต” พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืององค์สำคัญที่สุดของชาติไทย ซึ่งเดิมประดิษฐานอยู่ที่เมืองเชียงรายได้มาย้ายมาอยู่ที่เมืองลำปางและเชียงใหม่ ต่อมาพระไชยเชษฐา (เจ้าลาว) ได้อัญเชิญไปประดิษฐานเพื่อเป็นที่สักการะยังเมืองลาวเป็นการชั่วคราว และในปี พ.ศ. ๒๓๒๐ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก ไปยังเมืองเวียงจันทน์เพื่ออัญเชิญพระแก้วมรกตกลับคืนมาประดิษฐานไว้ในราชอาณาจักรไทย

ในคราวสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก ได้ยাত্রาทัพกลับประเทศไทย เมื่อเดินทางมาถึงจังหวัดสระบุรี ได้หยุดพำนักที่วัดศรีบุรีรัตนาราม (วัดปากเพรียว) พร้อมกับอัญเชิญพระแก้วมรกต ประดิษฐานไว้ที่วัดนี้ เป็นเวลา ๑ เดือน เพื่อเตรียมรับเสด็จและเฉลิมฉลอง ณ กรุงธนบุรี ต่อมาสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมหาราช ได้โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้ากรมขุนอินทรพิทักษ์ พระมหากุปราช เสด็จขึ้นมารับและอัญเชิญพระแก้วมรกตโดยขบวนแห่พยุหยาตราทางชลมารคเมื่อเดือนยี่ ข้างแรม ปีกุน พ.ศ. ๒๓๒๒ ขบวนแห่พยุหยาตราได้ล่องมาถึงกรุงธนบุรี เมื่อวันอังคาร ขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๔ ปี พ.ศ. ๒๓๒๒

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

สวนพฤกษศาสตร์ภาคกลาง (พุแค) ตั้งอยู่ที่ตำบลพุแค ใช้เส้นทางสายสระบุรี-ลพบุรี (ถนนพหลโยธิน) ห่างจากตัวเมืองสระบุรี ๑๗ กิโลเมตร จะอยู่บริเวณทางแยกไปทางหลวงหมายเลข ๒๑ ไปเพชรบูรณ์พอดี ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าพระพุทธบาทพุแค มีพื้นที่ทั้งหมด ๕,๓๒๑ ไร่ จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นสวนพฤกษศาสตร์แห่งแรกของประเทศไทย เป็นแหล่งรวบรวมและศึกษาวิจัยพันธุ์พืชรวมทั้งเผยแพร่และให้บริการความรู้ในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับพืช และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจครอบคลุมสองฟากฝั่งถนน หากไปจากสระบุรีทางซ้ายมือจะเป็นส่วนของอาคารสำนักงาน และห้องสมุดพรรณไม้ ทางขวามือมีบริเวณกว้างขวางบรรยากาศร่มรื่นและมีลำธารไหลผ่าน เป็นสวนหย่อมรวบรวมพันธุ์พืชไม้ต่าง ๆ ส่วนมากจะเป็นไม้พื้นบ้าน ประกอบด้วยพรรณไม้ต่าง ๆ ๓๕ วงศ์ พรรณไม้ในวรรณคดีและพรรณไม้สมุนไพร เปิดให้เข้าชมทุกวัน ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น. ไม่เสียค่าเข้าชม สอบถามรายละเอียด โทร. ๐

ถ้ำศรีวิไล ตั้งอยู่บริเวณวัดถ้ำศรีวิไล ตำบลหน้าพระลาน ห่างจากตัวเมือง ๒๒ กิโลเมตร ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปเนาวรัตน์ ศิลปะสมัยเชียงแสน มีหินงอกหินย้อย นอกจากนั้นยังสามารถเที่ยวชมวิทิวทัศน์ของธรรมชาติ มองเห็นภูเขาสลับซับซ้อนสวยงาม

การเดินทาง จากตัวเมืองสระบุรี ไปตามทางหลวงหมายเลข ๑ ระยะทาง ๑๙ กิโลเมตร บริเวณกิโลเมตรที่ ๑๒๘ ถึงสามแยกหนองจานมีทางแยกขวาเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๓๘๕ ไปอีก ๑ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางโรงพยาบาลอีกครั้งหนึ่ง

■กฎใหม่ วัดมงคลชัยพัฒนา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชดำริให้ทดลอง “กฎใหม่” ที่วัดมงคลชัยพัฒนา ตำบลเขาหินพัฒนา ในหลักการง่าย ๆ โดยเริ่มจากการที่ครอบครัวหนึ่งมีที่ดินประมาณ ๑๐ - ๑๕ ไร่ ให้แบ่งที่ดินออกเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ที่ดินร้อยละ ๓๐ ให้ขุดเป็นสระน้ำมีความลึก ๕ เมตร ขนาดบรรจุน้ำได้โดยประมาณ ๑๙,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ส่วนที่สอง ที่ดินร้อยละ ๖๐ สำหรับพื้นที่ทำการเกษตร โดยปลูกข้าวร้อยละ ๓๐ และปลูกพืชไร่พืชสวนร้อยละ ๓๐ ส่วนที่สามที่ดินร้อยละ ๑๐ สำหรับสร้างที่อยู่อาศัยและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเรียบง่าย สงบสุขและพอเพียง สอบถามรายละเอียดที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลพบุรี โทร. ๐ ๓๖๔๙ ๙๑๘๐ คุณอำนาจ โทร. ๐๘ ๑๙๕๘ ๐๙๙๙

การเดินทาง ไปตามทางหลวงหมายเลข ๒ กิโลเมตรที่ ๑๑๙-๑๑๘

อำเภอเสาไห้

วัดจันทบุรี ตั้งอยู่ที่บ้านเมืองเก่า หมู่ ๖ ตำบลเมืองเก่า เลย์จากที่ว่าการอำเภอไป ๑ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๑ วัดอยู่ทางขวามือ มีป้ายชี้ทางเข้าวัดอย่างชัดเจน สิ่งที่น่าสนใจคือพระอุโบสถ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ สมัยรัชกาลที่ ๓ มีลักษณะก่ออิฐถือปูน หลังคาจั่ว ช่อฟ้า ใบระกา หน้าบันประดับลายปูนปั้นและเครื่องถ้วย ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังสมัยเดียวกับพระอุโบสถซึ่งยังสมบูรณ์อยู่และงดงามมาก เป็นรูปเทพชุมนุมและพุทธประวัติ

เสาร้องไห้ ตั้งอยู่ในศาลนางตะเคียนทอง ณ วัดสูง ตำบลเสาไห้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเสาไห้ประมาณ ๕๐๐ เมตร ริมทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๑ เป็นเสาไม้ตะเคียนขนาดใหญ่ โดยถือกันว่าเป็นเจ้าแม่ เพราะสิ่งของที่น่าไปบูชาล้วนเป็นของสตรีทั้งสิ้น มีตำนานเล่ากันว่า เมื่อครั้งสร้างกรุงเทพฯ เป็นราชธานี ได้มีการเกณฑ์เสาจากหัวเมืองต่าง ๆ เพื่อคัดเลือกเสาที่มีลักษณะงดงาม เพื่อจัดเป็นเสาเอก ทางเมืองสระบุรีได้จัดส่งเสาต้นหนึ่งที่มีลักษณะงดงามมากล่องลงมาตามลำน้ำป่าสัก แต่มาถึงกรุงเทพฯ เข้าไปเล็ก

เสาร้องไห้

น้อย และได้มีการคัดเลือกเสาเอกไปก่อนแล้ว จึงได้เป็นเสารอง ซึ่งถ้าเสาต้นนี้มาทันเวลาก็ต้องได้เป็นเสาเอกอย่างแน่นอน เพราะมีลักษณะใหญ่ และสวยงามมากด้วยความยาว ๑๓ เมตร กว้าง ๐.๗๕ เมตร เสาต้นนี้จึงเกิดความเสียใจลอยทวนน้ำกลับขึ้นมาจมลง ณ ตำบลแห่งนี้นี้อยู่ประมาณ ๑๐๐ ปี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้มีชาวบ้านนำขึ้นจากน้ำไปไว้ที่ศาลหน้าพระอุโบสถวัดสูงจนถึงปัจจุบันนี้ พอตกเวลากลางคืนชาวบ้านมักได้ยินเสียงร้องไห้ จึงได้ให้ชื่อตำบลนี้ว่า ตำบลเสาร้องไห้ และได้กลายเป็น “อำเภอเสาไห้” และในวันที่ ๒๓ เมษายนจะมีประเพณีสงกรานต์น้ำนางตะเคียนทุกปี ณ บริเวณหน้าอุโบสถวัดสูง

เบญจสุทธิตงค์คา เป็นจุดที่น้ำศักดิ์สิทธิ์จากแม่น้ำสายสำคัญ ๕ สาย ไหลผ่านบริเวณอำเภอเสาไห้และได้ถูกนำมาใช้เป็นน้ำในพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยาอันศักดิ์สิทธิ์ ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จวบจนถึงปัจจุบัน เมื่อครั้งเสด็จประพาสทางชลมารคได้แวะลงสงน้ำ ณ ท่าราบ ทรงพอพระราชหฤทัยสายน้ำที่เย็น ลึกและนิ่ง จึงมีพระราชประสงค์ให้นำน้ำบริเวณนี้ไปทำพิธีพุทธาภิเษกที่วัดพระพุทธบาท ก่อนจะนำไปใช้พระราชพิธีพระบรมราชาภิเษก รวมถึงพิธีศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ในพระราชวัง โดยกำหนดให้นำน้ำจากแม่น้ำ ๕ สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา (จากจังหวัดอ่างทอง) แม่น้ำเพชรบุรี (จากจังหวัดเพชรบุรี) แม่น้ำราชบุรี (จากจังหวัดสมุทรสาคร) แม่น้ำบางปะกง (จากจังหวัดนครนายก) และแม่น้ำป่าสัก (จากจังหวัดสระบุรี) อันเป็นที่มาของ “เบญจสุทธิตงค์คา” ปัจจุบันสามารถมองเห็นจุดนี้ได้จากท่าน้ำวัดไผ่ล้อม

วัดสมุทประดิษฐาราม ตั้งอยู่ที่ตำบลสวนดอกไม้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ๒

กิโลเมตร พระอุโบสถสมัยปลายรัชกาลที่ ๓ สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องควาวิสัยงามมาก พระประธานในพระอุโบสถอัญเชิญมาจากเมืองเก่าสุโขทัย เป็นพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ปิดทองปางมารวิชัย และยังเป็นທີ່ประดิษฐานพระโมคคัลลา พระสารีบุตร อัครสาวกซ้ายขวา ในเดือนกันยายนของทุกปีจะมีการแข่งขันเรือยาวประเพณีที่วัดแห่งนี้

วัดพะเยาว์ ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำป่าสัก ตำบลศาลาริไทย เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำ สมัยกรุงศรีอยุธยา มีพุทธลักษณะที่งดงาม พระวรกายสมส่วน เป็นพระพุทธรูปประทับนั่งปางขัดสมาธิราบ หน้าตักกว้าง ๑๑๐ เซนติเมตร สูง ๑๗๐ เซนติเมตร พระพักตร์กลม พระโอษฐ์ยิ้ม ยอดเศียรเปลวอุณาโลม สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย เมื่อครั้งเสียกรุงครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๓๑๐ ชาวบ้านได้อัญเชิญพระพุทธรูปมาและลงรักพอกปูนปิดองค์พระ และประดิษฐานไว้ที่วัดร้างแห่งหนึ่งในอำเภอสว่าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมาได้อัญเชิญมาเป็นพระประธานที่วัดอุทิศสโมสร ก่อนจะมาประดิษฐานที่วัดพะเยาว์ในปี พ.ศ. ๒๔๔๔ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ชาวบ้านได้นิมนต์พระเทพวิมลโมลี (มณี อดีตเจ้าคณะจังหวัดสระบุรี) มาเป็นพระอุปัชฌาย์บวชชาวบ้าน ซึ่งท่านเห็นพระพุทธรูปลักษณะดี แต่ตามองค์พระมีรอยปูนกะเทาะ จึงได้ลอกปูนที่พอกองค์พระออกมา พบว่าเป็นทองทั้งองค์ กรมศิลปากรตรวจสอบปรากฏว่าเป็นโลหะที่มีทองคำผสมอยู่ถึง ๙๐ % ชาวบ้านจึงเรียกว่า “หลวงพ่อทองคำ” ปัจจุบันได้มีผู้ศรัทธาพร้อมใจกันสร้างวิหารจัตุรมุข ขึ้นไว้เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำองค์นี้ให้เป็นสง่าราศรีแก่ชาวเมืองสระบุรีสืบไป สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๓๓ ๓๐๗๕

การเดินทาง ใช้เส้นทางสายสระบุรี-บ้านยาง (ทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๑) ก่อนถึงอำเภอสว่างให้ มีทางแยกขวาทางหลวงหมายเลข ๓๐๔๑ ข้ามสะพานแม่น้ำป่าสัก ถึงทางแยกเลี้ยวซ้ายไปอีกประมาณ ๑๐๐ เมตร รวมระยะทางจากตัวเมืองสระบุรี ๙ กิโลเมตร ด้านหลังวัดมีถนนสายปากบาง-สระบุรี ผ่าน

ตลาดท่าน้ำโบราณบ้านต้นตาล ตั้งอยู่ที่ตำบลต้นตาล ใกล้วัดต้นตาล ริมแม่น้ำป่าสัก เป็นตลาดนัดพื้นบ้านแบบทางเหนือของชาวไทยวน ซึ่งอพยพจากเชียงแสนมาอยู่บริเวณริมแม่น้ำป่าสักกว่า ๒๐๐ ปี แต่ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีเอาไว้ บรรยากาศภายในตลาดตกแต่งเรียบง่ายแบบทางเหนือ จำหน่ายอาหารและขนมพื้นบ้าน เช่น แกงบอน ต้มเปาะย ยอดต้นตาล ผัดหมี่ไทยวนน้ำสมุนไพร ไข่ป๋าม ขนมเปี๊ยะหรือขนมล้นหมา ข้าวแค้น ขนมไข่ปลา อีกทั้งยังมีเครื่องแต่งกาย ผ้าถุง ผ้าซิ่นทอมือจำหน่าย

พร้อมการแสดงพื้นบ้าน ตลาดเปิดเฉพาะวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.

การเดินทาง อยู่ห่างจากตัวเมืองสระบุรี ๖ กิโลเมตร โดยไปตามถนนพหลโยธิน จนถึงถนนเลี้ยวเมืองสระบุรี เลี้ยวซ้าย (ไปทางลพบุรี) ผ่านสี่แยกไฟแดง ข้ามสะพานข้ามแม่น้ำป่าสัก จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒๕๕ (บ้านปากบาง) ตรงไปเรื่อย ๆ จะเห็นวัดต้นตาลอยู่ซ้ายมือ เลี้ยวเข้าไปจะพบตลาดอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก

ศูนย์การเรียนรู้ผ้าตำบลบ้านต้นตาล เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของกลุ่มสตรีที่ว่างงานเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และเพื่อให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่ครบวงจรสำหรับเยาวชนและบุคคลทั่วไป โดยผ้าที่ทอมีหลายแบบได้แก่ ผ้าขาวม้า ผ้าพื้น ผ้าสีเขม่าลายดอกพิกุลซึ่งเป็นลายแบบโบราณของคนไทยวนซึ่งมีประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานที่นานกว่า ๒๐๐ ปี ชุมชนบ้านต้นตาลยังมีการให้บริการท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์ การแสดงวัฒนธรรมและศูนย์แสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรม ชุมชนแห่งนี้ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประจำปี ๒๕๕๑ รางวัลดีเด่น ประเภทแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม สอบถามเพิ่มเติม โทร. ๐๘ ๑๙๔๔ ๙๒๒๙ และ ๐ ๓๖๙๒ ๕๒๖๙

การเดินทาง ใช้เส้นทางเดียวกันกับตลาดทำนาโบราณบ้านต้นตาล

วัดเขาแก้ววรวิหาร ตั้งอยู่ที่ตำบลต้นตาล ทางฝั่งขวาของแม่น้ำป่าสัก ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ๖ กิโลเมตร สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าทรงธรรม สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในสมัยที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จประพาสหัวเมือง เมื่อถึงอำเภอเสนาห์ ได้โปรดเกล้าฯ บวรณะปฏิสังขรณ์วัดแห่งนี้ และสถาปนาเป็นพระอารามหลวง

ศิลปะภายในวัดที่น่าสนใจได้แก่ พระเจดีย์ทรงไทย ๕ ยอด ประกอบด้วย ชุ่มจรนำ ๔ ด้าน ด้านทิศตะวันออกประดิษฐานพระพุทธรูปปางห้ามญาติ ด้านทิศเหนือประดิษฐานพระพุทธรูปปางรำพึง ด้านทิศตะวันตกประดิษฐานพระพุทธรูปปางอุ้มบาตร ด้านทิศใต้ประดิษฐานพระพุทธรูปปางลีลา ภายในองค์เจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุและพระธาตุสาวก เล่ากันว่าวันดีคืนดีจะเห็นรัศมีดวงแก้วส่องสว่างบนยอดพระเจดีย์ พระปรางค์ ๕ ยอด ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างหอรบั้งและเจดีย์องค์ใหญ่ มี ๓ मुख मुखกลางด้านทิศใต้ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง ด้านทิศตะวันออกประดิษฐานพระพุทธรูปปางป่าเลไลย์ ที่จั่วด้านในของ मुख เขียนภาพสีเรื่องอสุกกรรมฐานและอุตุค้วตร ด้านทิศตะวันตกประดิษฐานพระพุทธรูปปางห้ามสมุทร และที่จั่ว मुख ด้านเขียนภาพสีเรื่องนรกภูมิ ศาลาการเปรียญ เป็นศาลาดินแบบศาลาโถง ก่ออิฐถือปูนเครื่องแบบเป็นไม้

หอวัฒนธรรมพื้นบ้าน ไทวนสระบุรี เป็นเรือนไม้ทรงไทยที่มีอายุ ๘๐-๑๐๐ ปี ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก เจ้าของบ้านคือ อาจารย์ทรงชัย วรรณกุล จัดให้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของวัฒนธรรมท้องถิ่นของชาวไทยวน ซึ่งเป็นชาวไทยกลุ่มหนึ่งที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทย บริเวณ เชียงแสนและอพยพเข้ามาอยู่บริเวณริมแม่น้ำป่าสักกว่า ๒๐๐ ปี จัดแสดง ภาชนะ อารูธ เครื่องมือประกอบอาชีพและผ้าทอลายโบราณที่มีอายุกว่า ร้อยปี ได้แก่ ผ้ามุกยกดอก ผ้าลายขีด ผ้าจก บรรรยากาศภายในร่มรื่นเย็นสบาย ใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำละครและรับเป็นสถานที่จัดเลี้ยง สนใจเข้าชม ควรติดต่อล่วงหน้า โทร. ๐ ๓๖๙๒ ๕๒๒๔

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ ไปตามถนนพหลโยธิน ไปตามเส้นทางจนถึง ถนนเลี้ยวเมืองสระบุรี เลี้ยวซ้าย(ไปทางลพบุรี) ผ่านสี่แยกไฟแดงข้าม สะพานข้ามแม่น้ำป่าสัก จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๓๒๒๕ (บ้านปากบาง) ตรงไปเรื่อย ๆ จะเห็นหอวัฒนธรรม ฯ อยู่ทางด้านซ้ายมือ (ติดกับวัดเขาแก้ววรวิหาร)

อำเภอบ้านหมอ

ถนนพระเจ้าทรงธรรม หรือ ถนนฝรั่งส่องกล้อง ตั้งอยู่ทางหลวงหมายเลข ๓๐๒๒ กิโลเมตรที่ ๑๐-๑๑ ขอยข้างสำนักงานขนส่งจังหวัดสระบุรี เป็นถนนที่สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าทรงธรรมเมื่อครั้งเสด็จตรวจจรอยพระพุทบาททางเรือพระที่นั่งตามลำน้ำป่าสัก พอเสด็จมาถึงบริเวณท่าเรือ จึงได้เสด็จทรงช้างพระที่นั่ง โดยมีพรานบุญเป็นผู้นำทางและเมื่อเสด็จกลับ ได้ให้ฝรั่งส่องกล้อง แล้วให้ตัดทางกว้าง ๑๐ วา ตรงตลอดถึงท่าเรือ เพื่อใช้เป็นถนนหลวง ในปัจจุบันถนนเส้นนี้เหลือร่องรอยให้เห็นอยู่ประมาณ ๙ กิโลเมตร โดยเริ่มจากบริเวณเยื้องวัดสร้างโคก ช่วงกิโลเมตรแรกเป็นถนนดินที่ไม่ได้ใช้เป็นถนนอีกต่อไป ต่อจากนั้นเป็นถนนลูกรังผ่านหลังวัดบุญจาริรมย์ วัดหนองคนที ไปติดกับถนนพระพุทบาท-บ้านหมอ บริเวณหน้าวัดกัลยาณบรรพต ผ่านหน้าศาลเจ้าพ่อเขาตก และพระตำหนักสระยอหาย ไปเป็นถนนลูกรังและคอนกรีต ความกว้างของถนนเหลือ ๖-๘ เมตร

ทะเลบ้านหมอ ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านหมอและตำบลสร้างโคก ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๐๒๒ กิโลเมตรที่ ๑๑-๑๒ ขอยข้างสำนักงานขนส่งจังหวัดสระบุรี มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๖๐๐ ไร่ ทะเลบ้านหมอมีลักษณะเป็นบ่อลึกและกว้าง เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด บรรรยากาศร่มรื่น ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคมจะมีฝูงนกเป็ดน้ำที่บินหนีหนาวจากไซบีเรีย มาลงเล่นน้ำและอาศัยอยู่บนบ่อหมื่น ๆ ตัว นอกจากนี้บริเวณรอบ ๆ ยังมีดอกไม้ประดับร่มรื่นและมีแก่งกลางน้ำมองดูสวยงามยิ่ง

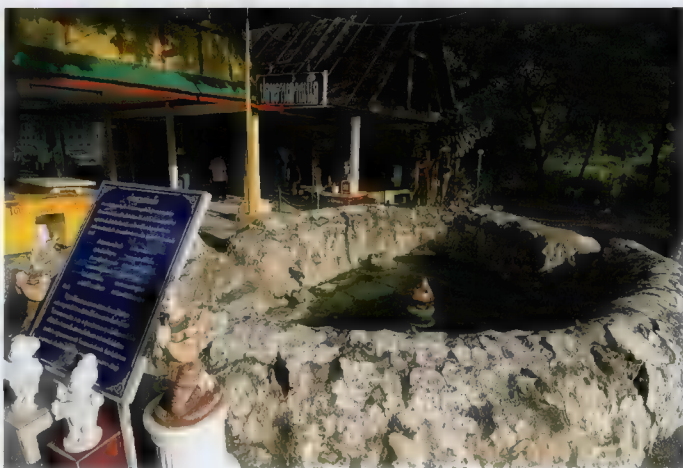
อำเภอพระพุทธบาท

วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ที่ตำบลขุนโขลน ห่างจากตัวจังหวัด ๒๕ กิโลเมตร มีทางเลี้ยวซ้ายก่อนถึงอำเภอพระพุทธบาทเข้าไป ๑ กิโลเมตร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก สร้างขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๑๖๙ ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม ปูชนียสถานที่สำคัญคือ "รอยพระพุทธบาท" ที่ประทับไว้บนแผ่นหินเหนือไหล่เขาสุวรรณบรรพต หรือเขาสัจจพันธคีรี รอยพระบาทมีความกว้าง ๒๑ นิ้ว ยาว ๖๐ นิ้ว ลึก ๑๑ นิ้ว ค้นพบในสมัยพระเจ้าทรงธรรม พระองค์ทรงเห็นว่าเป็นรอยพระบาทตามลักษณะ ๑๐๘ ประการ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างมณฑปชั่วคราวครอบรอยพระพุทธบาทไว้ ต่อมาได้มีการสร้างต่อเติมกันอีกหลายสมัย และยังพบรอยจารึกพระปรมาภิไธยย่อ จปร. ที่ก้อนหินขนาดใหญ่ สูงจากพื้น ๑๖๐ เซนติเมตร เมื่อครั้งเสด็จนมัสการรอยพระพุทธบาท

ลักษณะของพระมณฑป เป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบเครื่องยอดรูปปราสาท ๗ ชั้น มุงกระเบื้องเคลือบสีเขียว มีซุ้มบันแถลงประดับทุกชั้น มีเสาย่อมุมไม้สิบสอง ปิดทองประดับกระจกโดยรอบ ฝาผนังด้านนอกปิดทองประดับกระจกเป็นรูปเทพนม พุ่มข้าวบิณฑ์ บานประตูพระมณฑปเป็นงานศิลปกรรมประดับมุกชั้นเยี่ยมของเมืองไทย พื้นภายในปูด้วยเสื่อเงินสาน ทางขึ้นพระมณฑปเป็นบันไดนาคสามสาย ซึ่งหมายถึง บันไดเงิน บันไดทอง และบันไดแก้ว ที่ทอดลงจากสวรรค์ หัวนาคที่เชิงบันไดหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ เป็นนาค ๕ เศียร บริเวณรอบมณฑปมีระฆังแขวนเรียงราย เพื่อให้ผู้ที่มานมัสการได้ตีเป็นการแผ่ส่วนกุศลแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย ส่วนพระอุโบสถและพระวิหารต่าง ๆ ที่อยู่รายรอบ ล้วนสร้างตามแบบศิลปกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยาและสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์

นอกจากนี้ ในบริเวณวัดยังมี พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระพุทธบาท (วิหารหลวง) ซึ่งเป็นที่เก็บรวบรวมศิลปวัตถุอันมีค่า เช่น เครื่องทรงสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม เครื่องลายครามสังคโลก เครื่องทองสัมฤทธิ์โบราณ ศาสตราวุธโบราณ รอยพระพุทธบาทจำลอง ยอดมณฑปพระพุทธบาทเก่า พัดยศของพระสมัยต่าง ๆ และท่อประปาสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช วิหารหลวงจะเปิดให้ชมเฉพาะช่วงที่มีงานเทศกาลนมัสการพระพุทธบาท ซึ่งปกติจัดให้มีปีละ ๒ ครั้ง คือขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๓ จนถึงแรม ๑ ค่ำ และขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๔ จนถึงแรม ๑ ค่ำ อัตราค่าเข้าชม คนไทยไม่เสียค่าเข้าชม ชาวต่างประเทศ คนละ ๓๐ บาท

พระตำหนักท้ายพิรุณ พระราชวังโบราณ ตั้งอยู่ใกล้กับวัดพระพุทธบาท ปัจจุบันไม่มีซากตำหนักปรากฏให้เห็นแล้ว คงมีแต่เกยช้าง (หมายถึง ที่เสด็จขึ้น-ลงพาหนะสำหรับเจ้านาย) และซากกำแพงเป็นเขตโดยรอบสามารถเดินจากวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร

บ่อพรานล้างเนื้อ

บ่อพรานล้างเนื้อ ตั้งอยู่บริเวณใกล้กับวัดพระพุทธรบาท มีลักษณะเป็นบ่อหินขนาดเล็กต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงการก่อสร้างปากบ่อขึ้น และที่บริเวณปากบ่อมีรอยเข้าคน ใกล้กับบริเวณบ่อมีหินลาดและมีหลุมลึกลงไปในน้ำที่ไหลจากหลุมนี้ถือว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ มีประวัติเล่ากันว่าพรานบุญผู้พบรอยพระบาทเป็นผู้ที่นำเนื้อมาล้างที่บ่อ โดยคุกเข่าและก้มลงล้างเนื้อในบ่อ ส่วนหลุมลึกคือ รอยปักทอกของพรานบุญ เปิดเวลา ๐๖.๐๐-๑๓.๐๐ น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๖ ๙๕๓๔

ตำหนักสร้อย เป็นพระตำหนักที่สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเป็นที่ประทับเมื่อครั้งเสด็จนมัสการพระพุทธรบาท ณ ริมธารน้ำใต้ธารทองแดง ปัจจุบันเหลือเพียงร่องรอยฐานตำหนัก

พระตำหนักธารเกษม อยู่ที่ตำบลขุนโขลน ริมธารทองแดงซึ่งเป็นลำธารไหลผ่านพระพุทธรบาท พระตำหนักสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๑๙๖ ในสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง เพื่อใช้เป็นที่พักพิงเวลาเสด็จมานมัสการพระพุทธรบาท ธารทองแดงเกิดจากเขาธารทองแดงในเขตอำเภอพระพุทธรบาท แล้วไหลไปทางอำเภอนองโตน ตามพระราชนิพนธ์พงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา เล่ม ๒ กล่าวว่า สมเด็จพระเจ้าปราสาททองโปรดให้สร้างพระตำหนักริมธาร ได้มีการขุดพบท่อน้ำสามตาที่ริมลำธาร (ปัจจุบันเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานพระพุทธรบาท) ท่อนี้เป็นข้อต่อเหมือนข้อต่อน้ำประปาปัจจุบัน แต่ใหญ่กว่ามากเป็นท่อทำด้วยทองแดงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๐ เซนติเมตร และในบริเวณธารทองแดงนี้ยังพบที่กั้นน้ำที่ระบายน้ำมาใช้ในพระตำหนักทำด้วยหิน เป็นเขื่อนก่อด้วยอิฐถือปูน ซึ่งเป็นซากโบราณสถานที่สร้างมาแต่สมัยอยุธยา ปัจจุบันนี้สภาพลำธารตื้นเขิน

มากแล้ว ที่ริมลำธารมีแนวเขื่อนก่ออิฐถือปูนปรากฏอยู่ ปัจจุบันพระตำหนักเหลือเพียงแต่ร่องรอยฐาน

สำนักสงฆ์ถ้ำกระบोक ตั้งอยู่บริเวณเทือกเขาไปรงปราบ ตำบลขุนโขลน ห่างจากตัวเมืองสระบุรีไปตามเส้นทางถนนพหลโยธิน ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร หากไปจากตัวเมืองสระบุรี วัดจะอยู่ทางด้านซ้ายมือ ทางเข้าอยู่ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๑๓๒-๑๓๓ เป็นสถานที่รักษาคณไ้ติดยาเสพติดที่มีชื่อเสียง สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอกนี้ แม่ชีเมี้ยน ปานจันทร์ เป็นผู้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ ต่อมาเมื่อแม่ชีเมี้ยนเสียชีวิตลง หลวงพ่อจำรูญ ปานจันทร์ ซึ่งเป็นหลานได้เป็นผู้ปฏิบัติภารกิจสืบต่อมา และได้รับรางวัล “แมกไซไซ” เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘ สามารถทัศนศึกษาเข้าเยี่ยมกิจกรรมของสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก เช่น การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ประติมากรรมลาวา สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๓๖๒๖ ๖๐๖๗,

๐๘ ๑๗๓๔ ๔๐๙๓ หรือ www.thamkrabok-monastery.org

ถ้ำนารายณ์ หรือ ถ้ำเขาวง ตั้งอยู่ที่ ๖๒/๑ หมู่ที่ ๕ บ้านเขาวง ตำบลเขาวง เป็นศาสนสถานเก่าแก่ยาวนาน ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชเสด็จจากวังนารายณ์เมืองละโว้(ลพบุรี)ไปว่าราชการที่กรุงศรีอยุธยาและทรงผ่านประทับแรม ณ ถ้ำนารายณ์แห่งนี้ สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมเสด็จมานมัสการรอยพระพุทธรูปที่เคยเสด็จประทับพักแรมในถ้ำนารายณ์เช่นกัน ภายในถ้ำอากาศเย็นสบาย มีหินงอกหินย้อย ปรากฏจารึกอักษรมอญโบราณ(บิลละวะ) บนผนังปากถ้ำซึ่งเป็นแบบอักษรของชาวอินเดียฝ่ายใต้ เคยพบในภาคกลางและภาคใต้ของประเทศไทยในสมัยก่อนสุโขทัย และวิวัฒนาการมาเป็นอักษรขอมและมอญโบราณซึ่งพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงนำมาประดิษฐ์เป็นต้นกำเนิดอักษรไทย อักษรจารึกถ้ำนารายณ์มี ๓ บรรทัด แปลไว้ว่า “กัณฑ์ราชย์ผู้ตั้งแคว้นอนุราชปุระได้มอบให้พ่อลุงสินาระเป็นตัวแทนพร้อมชาวเมือง(อนุราชปุระ) จัดพิธีร้องรำเพื่อเฉลิมฉลอง(สิ่ง) ซึ่งประดิษฐานไว้แล้วข้างในนี้” แสดงให้เห็นว่า ถ้ำนี้ได้เคยเป็นที่บำเพ็ญกุศลมาตั้งแต่สมัยอนุราชปุระเมื่อกว่า ๑,๒๐๐ ปี มาแล้ว

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ) และพระธรรมสิทธินายก (ธงชัย สุขญาโณ) แห่งวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร ได้รวบรวมศรัทธาจากผู้ที่เคารพนับถือ พระภิกษุสามเณร ให้เป็นอุทยานปฏิบัติธรรมถวายไว้ในพระพุทธศาสนา อนุรักษ์และพัฒนาขึ้นมาสู่สภาพวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนของกรมศิลปากรแล้ว เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ และเป็นแหล่งพันธุ์ไม้และสัตว์หายาก คือ ไมกราชินี, จันผา, นกหัวจุก, กระรอกเผือก ฯลฯ เพื่อรักษาไว้เป็นมรดกวัฒนธรรมศาสนาของชาติไทยสืบไป โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๗๗๓๐, ๐ ๓๖๒๓ ๖๕๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๖๒๓ ๖๕๐๖-๗ www.watkaowong.com

ถ้ำนารายณ์ หรือ ถ้ำเขาวง

การเดินทาง จากทางหลวงหมายเลข ๓๐๓๔ จากแยกหน้าพระลาน ไปอีก ๓.๕ กิโลเมตร

อำเภอกำแพงคอย

วัดน้ำพระธาตุเจริญธรรม หรือ ถ้ำบ่อปลา จากปากทางเข้าจะปูด้วยหินอ่อน เป็นทางเดินชมทั่วบริเวณถ้ำโดยตลอด ภายในถ้ำแบ่งออกเป็นห้องขนาดใหญ่ ๓ ห้อง ได้แก่ ห้องที่ ๑ ชื่อว่า “ถ้ำบ่อปลา” มีปลาวายน้ำเข้ามาในบริเวณถ้ำเป็นจำนวนมาก ห้องที่ ๒ ชื่อว่า “ถ้ำห้องพระโรง” มีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีรูปร่างคล้ายเจ้าแม่กวนอิม และสกล ลก ชิว ส่วนห้องที่ ๓ ได้แบ่งซอยเป็นห้องเล็กๆ มีจุดเด่นอยู่ที่หินงอกหินย้อยหลายรูปแบบ มีรูปร่างคล้ายหินปะการังซึ่งจะเข้าได้ในช่วงฤดูแล้ง นอกจากนั้นทางด้านหลังยังมีถ้ำขนาดใหญ่อีก ๒ ถ้ำ ได้แก่ ถ้ำสามขาและถ้ำเทพประทาน ถ้ำจะเปิดทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.

การเดินทาง สามารถเดินทางได้ ๒ เส้นทาง เส้นทางแรก เริ่มจากตัวเมืองสระบุรีไปตามถนนมิตรภาพ ทางไปจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าตัวอำเภอกำแพงคอย ผ่านตลาดแล้วข้ามสะพานอิทธิสารซึ่งทอดข้ามแม่น้ำป่าสักไปอีก ๘ กิโลเมตร ก็ถึงถ้ำพระธาตุเจริญธรรม เส้นทางที่สอง จากสระบุรีใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ ทางไปจังหวัดลพบุรี ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร ถึงหน้าโรงเรียนพุแควิทยา ฝั่งตรงข้ามโรงเรียนจะมีถนนสายพุแค-กำแพงคอย เข้าไปอีก ๑๐ กิโลเมตร

ผาเสด็จ ตั้งอยู่ริมทางรถไฟ ตำบลทับกวาง ห่างจากตัวจังหวัด ๓๐ กิโลเมตร ไปตามถนนมิตรภาพทางหลวงหมายเลข ๒ ระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร

ผาเสด็จ

ระหว่างกิโลเมตรที่ ๒๔-๒๕ หากไปจากสระบุรีให้เลี้ยวซ้ายตรงบริเวณ โรงเรียนบ้านซับบอน ๒.๕ กิโลเมตร ผาเสด็จอยู่เลยจากสถานีรถไฟผาเสด็จ ไป ๕๐๐ เมตร เป็นหน้าผาที่รัชกาลที่ ๕ และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จมาประทับเมื่อคราวสร้างทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ ทั้งสองพระองค์ได้ทรงจารึกพระปรมาภิไธย จปร. และ สม. ไว้ ณ หน้าผาแห่งนี้

ถ้ำพระโธสถ ตั้งอยู่ในบริเวณวัดถ้ำพระโธสถ ตำบลทับกวาง ห่างจาก ตัวจังหวัด ๓๒ กิโลเมตร ที่ผนังมีภาพจำหลักปูนดำเป็นรูปพระพุทธเจ้า กำลังแสดงธรรม และภาพเทพเจ้าในศาสนาฮินดู และภายในผนังถ้ำมีรอย แกะสลักภาพจำหลัก มีหินงอก หินย้อย บริเวณภายนอกถ้ำมีต้นไม้ นานาพรรณ นอกจากนั้นยังพบรอยจารึกพระปรมาภิไธยย่อ จปร. เมื่อทรง เสด็จทอดพระเนตรน้ำตก ถ้ำธรรมทัศน์ ถ้ำลุมพินี สวนหินและถ้ำสังเจตีย์ การเดินทาง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ ทางไปจังหวัด นครราชสีมา หากไปจากตัวเมืองวัดจะอยู่ทางด้านขวา ต้องกลับรถที่สะพาน กลับรถหน้าโรงเรียนตรานกอินทรี(โรง ๒) ขับต่อไปอีก ๓ กิโลเมตร แล้วจึง เลี้ยวซ้าย (จะมีป้ายบอก) ขับตรงไปจนกว่าจะพบป้ายบอกทางไปวัดแล้ว จึงเลี้ยวซ้าย

เขาพระพุทธรบาทน้อย ตั้งอยู่ในบริเวณวัดพระพุทธรบาทน้อย ที่ตำบลสองคอน มีลักษณะเป็นภูเขาหินปูนสูงชัน สลับซับซ้อนเรียงรายด้วยยอดเขา แหลม และที่ยอดเขาแหลมนี้จะพบนกเงือกหินปูน ซึ่งจะพบมากที่ จังหวัดสระบุรี นอกจากนั้นด้วยลักษณะของหน้าผาที่สูงชันแล้วยังสามารถ ที่จะเห็นเลียงผา หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า ม้าพระอินทร์ อาศัยอยู่ในถ้ำสามขา

ที่มีเนื้อที่เกือบ ๑ ไร่ ภายในมีรอยพระพุทธรูปจำลอง ประทับลึกลงไปในดินกว้าง ๑ ศอกเศษ ยาว ๓ ศอก ภายในถ้ำเป็นที่ประดิษฐานของ หลวงพ่อใหญ่ สมัยอยุธยาตอนปลาย

การเดินทาง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ไปตามถนนมิตรภาพ เส้นทางหลวงหมายเลข ๒ ให้เลี้ยวซ้ายเข้าอำเภอแก่งคอยข้ามสะพานอดิเรกสาร แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนนอดิเรกสาร จากนั้นเลี้ยวขวาไปตามถนนสองคอน-พระบาทน้อย-พุแค ระยะทาง ๗.๕ กิโลเมตร จนถึงวัดพระพุทธรูปน้อย จะเข้าถ้ำต้องติดต่อเจ้าอาวาสเพื่อขออนุญาต

วัดป่าสว่างบุญ หมู่ ๗ บ้านคลองไผ่ ตำบลชะอม ที่ประดิษฐานเจดีย์เทพพิรากรและเจดีย์ห้าร้อยยอด ภายในวัดยังเหมาะสำหรับการปฏิบัติธรรมอย่างยิ่ง ภายในได้ร่มไม้ที่ปกคลุมให้ความร่มรื่น ติดต่อบริการเพิ่มเติมได้ที่ พระอาจารย์สมชาย ปญฺญมโน เจ้าอาวาสวัดป่าสว่างบุญ โทร. ๐๘ ๑๙๑๖ ๕๓๓๘

หมู่บ้านทำไม้ขุดล้อม ตำบลชะอม มีหมู่บ้าน ๑๗ หมู่บ้าน ประมาณ ๒๙๐ ครัวเรือน ปลูกขายไม้ขุดล้อมเป็นอาชีพ เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์ไม้ขุดล้อมขนาดกลางและใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และยังเป็นแหล่งส่งออกที่สำคัญทั้งในประเทศและต่างประเทศ การทำไม้ขุดล้อมหรือไม้ล้อนั้นมีวิธีการคือ ใช้ต้นไม้พันธุ์ที่มีลำต้นเดี่ยวไม่พังกาบกับต้นไม้อื่นทั้งต้นใหญ่และเล็ก ปลูกลงดินแล้วทิ้งระยะเวลาไว้ช่วงหนึ่ง เมื่อได้ขนาดลำต้นที่ต้องการก็ขุดขึ้นมาทั้งต้น โดยการขุดจะมีอยู่ ๒ ชนิด คือ การขุดแทงยกที่เหมาะสมสำหรับไม้เนื้ออ่อนและการขุดแบบล้อมหมัก ในปัจจุบันจะมีพันธุ์ไม้หลายชนิดที่ปลูกไว้เพื่อมาทำไม้ขุดล้อม เช่น อินทนิล ตะแบก ราชพฤกษ์ นนทรี พญาสัตบัน เหลืองสิรินธร คุณ ประดู่ ทางนกยูง เป็นต้น สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ คุณสุริยะ อุดมพร หัวหน้ากลุ่มไม้ขุดล้อม โทร. ๐๘ ๑๙๖๒ ๖๕๕๐, ๐๘ ๙๕๓๘ ๙๓๐๖ หรือ คุณสมหมาย อบต.ชะอม โทร. ๐๘ ๙๕๓๘ ๙๓๐๖

ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า มีพื้นที่ ๑๓,๙๕๐ ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ามะปราง มีความอุดมสมบูรณ์และหลากหลายทางชีวภาพทั้งพันธุ์พืชและสัตว์ป่านานาชนิด มีพื้นที่ติดต่อกับด้านตะวันตกของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ประกอบด้วยป่าหลายชนิด ได้แก่ ป่าดิบแล้ง ป่าดงดิบชื้น ป่าเบญจพรรณ และทุ่งหญ้า เป็นต้นกำเนิดของน้ำตกต่าง ๆ ในพื้นที่ พันธุ์ไม้ที่พบมีจำพวกพืชสมุนไพร เช่น พญามิฤทธิ์ น้ำกระเทียมโรงกราวเครือ ว่าน รวมทั้งเห็ดชนิดต่าง ๆ เช่น เห็ดแชมเปญ เห็ดปากหมู สัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในบริเวณ ได้แก่ ช้างป่า กระทิง หมี กวาง เก้ง นางอาย อีเห็น กระซัง หมูป่า และ นกอีก ๑๕๘ ชนิด เช่น ไก่ฟ้า ห่านขาว กระแตแต้แวด โปรด ชุนแผน ฯลฯ

จากที่ทำการมีเส้นทางเดินป่าไปยังน้ำตกต่าง ๆ แบ่งเป็นวงรอบ ได้แก่ รอบเล็ก (น้ำตกเจ็ดคดเหนือ) ระยะทาง ๑.๒ กิโลเมตร ใช้เวลาเดิน ๑ ชั่วโมง ค่าบริการ ๒๕๐-๔๐๐ บาท / เจ้าหน้าที่นำทาง ๑ คน / นักท่องเที่ยว ๑๐ คน รอบกลาง (น้ำตกเจ็ดคดเหนือ กลาง ใต้) น้ำตกเจ็ดคดเหนือ เป็นน้ำตกสูง ๔ ชั้น รายล้อมด้วยป่าไผ่ ในช่วงเดือนธันวาคมตามลำห้วยจากน้ำตกจะมีดอกไม้ขึ้นตลอดเส้นทาง เดินลงมาทางทิศใต้ตามลำห้วยเจ็ดคดประมาณ ๑๕๐ เมตร จะพบ น้ำตกเจ็ดคดกลาง ซึ่งเป็นน้ำตกชั้นเดียว มีแอ่งน้ำขนาดใหญ่ให้ลงเล่นน้ำได้ หากเดินต่อไปอีกประมาณ ๑๕๐ เมตร ก็จะถึง น้ำตกเจ็ดคดใต้ เป็นน้ำตกชั้นเดียวที่มีความสวยงาม สูงประมาณ ๔๐ เมตร เป็นน้ำตกที่ตกลงมาตั้งฉากกับลำห้วยเจ็ดคด สองข้างทางของลำห้วยเจ็ดคดเต็มไปด้วยต้นไม้พันธุ์ เช่น เอื้องหมายนา ดอกพญาสวรรค์ ต้นไคร้ น้ำเฟิร์นก้านดำ กระแตไต่ไม้ ฯลฯ และสัตว์นานาชนิด เช่น ปูหิน แมลงปอ น้ำตก และมีเชื้อหลากสีสน ระยะทาง ๓ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินประมาณ ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที ค่าบริการ ๒๕๐-๔๐๐ บาท รอบใหญ่ (น้ำตกเจ็ดคดเหนือ กลาง ใต้ และน้ำตกเจ็ดคดใหญ่) เป็นเส้นทางที่สวยงามที่สุด น้ำตกเจ็ดคดใหญ่ จะมีน้ำตลอดทั้งปี ซึ่งน้ำตกอื่น ๆ จะมีน้ำเฉพาะในช่วงฤดูฝน เส้นทางนี้มีระยะทางเดิน ๔ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินประมาณ ๔ ชั่วโมง ค่าบริการ ๓๐๐ บาท และมีเส้นทางไปยังน้ำตกอื่น ๆ ได้แก่ น้ำตกเขาแคบ เป็นเส้นทางที่ค้างคินได้ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร ค่าบริการ ๔๐๐ บาท น้ำตกโกรกอีตง เป็นน้ำตกที่สวยงามมากและมีความสูงถึง ๗ ชั้น หรือประมาณ ๓๕๐ กว่าเมตร เหมาะสำหรับผู้ที่รักการผจญภัย ต้องเดินเท้าเข้าไปเนื่องจากเส้นทางเข้าถึงน้ำตกค่อนข้างยากลำบาก ใช้ระยะเวลาประมาณ ๗-๘ ชั่วโมง นักท่องเที่ยวต้องมีอุปกรณ์พร้อมและมีร่างกายที่แข็งแรง แต่ก็คุ้มค่าเพราะน้ำตกโกรกอีตง โดยเฉพาะชั้นที่ ๖ และ ๗ เป็นชั้นที่มีความสวยงามเป็นพิเศษ เส้นทางนี้จุดเริ่มเดินอยู่ที่บ้านตะโกด้าน อยู่ห่างจากศูนย์ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร ผู้สนใจเดินเส้นทางนี้ต้องมาถึงศูนย์ก่อน ๗ โมงเช้า สามารถค้างคินได้ ค่าบริการ ๔๐๐ บาท

เส้นทางศึกษาธรรมชาติ มีอยู่ด้วยกัน ๓ เส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ ๑ จากจุดชมวิวซึ่งตั้งอยู่ห่างจากที่ทำการฯ ๑.๒ กิโลเมตร และสามารถชมทิวทัศน์พระอาทิตย์ตกยามเย็นได้ ไปอ่างเก็บน้ำซับป่าว่าน ระยะทาง ๑.๕ กิโลเมตร ใช้เวลา ๑ ชั่วโมงครึ่ง เส้นทางที่ ๒ จากอ่างเก็บน้ำซับป่าว่าน ไปน้ำตกหินลาดเป็นน้ำตกชั้นเดียวแต่กว้าง บริเวณโดยรอบแวดล้อมไปด้วยพรรณไม้ที่สวยงามมากมาย เช่น กล้วยไม้ ลั่นมังกกร ดอกเทียน เป็นต้น และไปยังน้ำตกคลองผักหนาม กลับมายังอ่างเก็บน้ำซับป่าว่าน ระยะทาง ๔ กิโลเมตร ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง เส้นทางที่ ๓ จากอ่างเก็บน้ำซับป่าว่านไปน้ำตกเจ็ดคดเหนือ เจ็ดคดกลาง เจ็ดคดใต้ กลับมายังอ่างเก็บน้ำซับป่าว่าน ระยะทาง ๔ กิโลเมตร ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง

น้ำตกอื่น ๆ ที่พบในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงมีความงามแตกต่างกันไป น้ำตกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำตกเขาแคบ เป็นน้ำตก ๗ ชั้น สูง ๓๐ เมตร สวยงามมาก ช่องที่น้ำตกลงมาเป็นช่องแคบ น้ำจึงทิ้งตัวลงมาเป็นสาย และกระแทก ก้อนหินเบื้องล่าง อ่างน้ำตกใหญ่และลึกเห็นน้ำเป็นสีเขียวมรกต น้ำตกโกรก ผาผั่ง อยู่ใกล้ ๆ กับน้ำตกโกรกอีตก มีความสูงประมาณ ๒๐ เมตร มีลักษณะเป็นหน้าผาชันเหมาะสำหรับผู้ที่ชอบความโลดโผน น้ำตกซับป่า ว่วน เป็นน้ำตกที่ไม่สูงนัก ต้นน้ำเกิดจากอ่างเก็บน้ำของโครงการฯ เหมาะที่จะเดินท่องเที่ยวในช่วงฝนตก หรือช่วงที่มีน้ำมาก เพราะบริเวณเส้นทางของน้ำตกปลอดภัยจากน้ำป่าและเป็นทางราบเดินสบาย แต่ละชั้นของน้ำตก มีลานกว้างให้นั่งพักผ่อนหย่อนใจ นอกจากกิจกรรมเดินป่าแล้วทางศูนย์ยัง จัดกิจกรรมส่องสัตว์เป็นระยะทาง ๑ กิโลเมตร

ที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก มีบ้านพักจำนวน ๒๔ หลัง มีเต็นท์ให้เช่า ราคา ๒๐๐-๓๐๐ บาท/คน/คืน และถุงนอนราคา ๕๐ บาท/คน/คืน นักท่องเที่ยวต้องเตรียมเสบียงมาเอง แต่ห้ามก่อไฟในบริเวณ อนุญาตให้ใช้เตา ปิกนิก หรือเตาถ่านได้

การเดินทาง จากตัวเมืองสระบุรี ไปตามทางหลวงหมายเลข ๒ ถนน มิตรภาพ หากมาจากสระบุรี ทางเข้าศูนย์จะอยู่ฝั่งขวามือ ให้กลับรถหน้า เทศบาลตำบลทับกวาง ขับตรงไปจนกว่าจะเจอป้ายบอกทางเข้าศูนย์ฯ แล้ว เลี้ยวซ้าย จากนั้นขับตรงไปเรื่อย ๆ ตามป้าย (มีป้ายบอกชัดเจน) สอบถาม ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่ง ก้อนเล่า หมู่ที่ ๕ ตำบลท่ามะปราง อำเภอแก่งคอย อำเภอเมืองสระบุรี โทร.

๐๘ ๕๙๖๘ ๓๕๒๐, ๐๘ ๙๒๓๗ ๘๖๕๙

น้ำแก่อมวกเหล็ก

จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางมายังน้ำแก่อมวกเหล็กได้โดย รถโดยสารประจำทาง จากสถานีขนส่งสายตะวันออกเจ็ดถนนกรุงเทพฯ-นครราชสีมา มาลงที่สถานีขนส่งมวกเหล็ก หรือ รถไฟ สายหัวลำโพง-มวกเหล็ก จากมวกเหล็กจะมีรถสองแถวคอยบริการตลอดทั้งวัน

น้ำตกเหวน้อย อยู่ที่บ้านมวกเหล็กใน ไปตามทางหลวงหมายเลข ๒ ถนน มิตรภาพ กิโลเมตรที่ ๓๓ เข้าซอยเซอร์เจมส์ รีสอร์ท เป็นต้นน้ำของน้ำตกมวกเหล็ก และน้ำตกเจ็ดสาวน้อย เมื่อเดินต่อไปจะพบ น้ำตกเหวราง และน้ำตกโป่งตาลอง ซึ่งเป็นน้ำตกสูงอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ช่วงที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว คือช่วงเดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน การเดินทางเข้าต้องใช้รถขับเคลื่อนสี่ล้อ

โครงการส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ กิโลเมตรที่ ๓๔ บนเนื้อที่ ๒,๖๐๐ ไร่ เมื่อปีพ.ศ.

๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถได้เสด็จประพาสประเทศเดนมาร์กทรงให้วสนพระทัยเกี่ยวกับกิจการเลี้ยงโคนมของชาวเดนมาร์กเป็นอย่างมาก ต่อมารัฐบาลเดนมาร์กและสมาคมเกษตรกรโคนมเดนมาร์กได้ร่วมมือกันน้อมเกล้าฯ ถวายโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม โดยร่วมมือกับรัฐบาลไทยจัดตั้งฟาร์มโคนมและศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมไทยเดนมาร์กขึ้นที่อำเภอมากเหล็ก จังหวัดสระบุรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและพระเจ้าเฟรดเดอริก พระมหากษัตริย์องค์ที่ ๙ ของประเทศเดนมาร์กได้เสด็จเปิดฟาร์มโคนม เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๐๕ ต่อมาได้โอนกิจการทั้งหมดให้รัฐบาลไทยและให้จัดเป็น “องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย” (อ.ส.ค.) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนมและรับซื้อนมดิบจากเกษตรกรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นม ภายในยังมีรณางนำชมกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ สถานีที่ ๑ ฝึกรีดนมจากเต้านมยางจำลอง สถานีที่ ๒ ป้อนอาหารสัตว์ เช่น อูฐและนกกระजอกเทศ สถานีที่ ๓ ชมสไลด์ประวัติองค์การ สถานีที่ ๔ สัมผัสประสบการณ์การรีดนมและป้อนนมลูกโค สถานีที่ ๕ การจับโคด้วยเชือกเส้นเดียว ค่าเข้าชม ผู้ใหญ่ ๑๐๐ บาท เด็ก ๕๐ บาท นักศึกษา ๘๐ บาท เริ่มตั้งแต่เวลา ๐๙.๓๐-๑๕.๓๐ น. เปิดทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๗.๐๐ น. สอบถามข้อมูลได้ที่ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๒๐๐, ๐ ๓๖๓๔ ๕๑๘๗-๘, ๐ ๓๖๓๔ ๕๙๒๖

สวนรุกขชาติมวกเหล็กและน้ำตกมวกเหล็ก อยู่ห่างจากสระบุรี ๓๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๓๗๕ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ระหว่างอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี กับอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีลำธารซึ่งมาจากต้นน้ำในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ไหลผ่านลงสู่แม่น้ำป่าสัก ซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตระหว่างสองจังหวัดดังกล่าว ในลำธารมีแก่งหินลดหลั่น เป็นน้ำตกชั้นเล็กๆ บริเวณสองฟากของลำธารมีสะพานแขวน และพันธุ์ไม้ดอก ไม้ประดับต่าง ๆ

อุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย อยู่ในเขตตำบลมวกเหล็ก ไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๒๒๔ กิโลเมตรที่ ๘-๙ จัดตั้งเป็น “วนอุทยานน้ำตกเจ็ดสาวน้อย” เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๓ อยู่ในท้องที่อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนสลับกับที่ราบ ลักษณะพื้นที่ค่อนข้างแห้งแล้ง มีหน้าดินตื้น อุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อยมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางอยู่ระหว่าง ๑๘๐-๔๐๒ เมตร จุดสูงสุดของพื้นที่อยู่บริเวณโขดหินพัฒนา มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๔๐๒ เมตร บริเวณเชิงเขาด้านทิศตะวันออกและทิศเหนือของพื้นที่ติดคลองมวกเหล็กซึ่งมีน้ำไหลผ่านตลอดปี และไหลลงสู่แม่น้ำป่าสักที่อำเภอวังม่วง ส่วนบริเวณตอน

กลางของพื้นที่มีลำห้วยเล็ก ๆ ไหลผ่าน ได้แก่ ห้วยแล้ง ซึ่งเป็นลำห้วยที่มีน้ำไหลเฉพาะในช่วงฤดูฝนเท่านั้น สภาพป่าโดยทั่วไปเป็นป่าปลูก พื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตสวนป่าหลังเขา-ท่าระหัด จังหวัดสระบุรีและพื้นที่แปลงปลูกป่าตามโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสทรงครองราชย์ปีที่ ๕๐ บางพื้นที่เป็นป่าที่ฟื้นตัวตามธรรมชาติ พื้นที่โดยรอบทั้งหมดเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย มีถนนล้อมรอบบริเวณที่เป็นป่าดงดิบธรรมชาติจะพบเฉพาะบริเวณที่อยู่ติดกับลำห้วยเล็ก และกระจายเป็นหย่อมๆตามแนวลำน้ำ ส่วนป่าเบญจพรรณพบอยู่บริเวณตอนกลางของพื้นที่ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๖๔๓๑, ๐ ๓๖๓๔ ๔๔๑๔ แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ที่น่าสนใจ ได้แก่

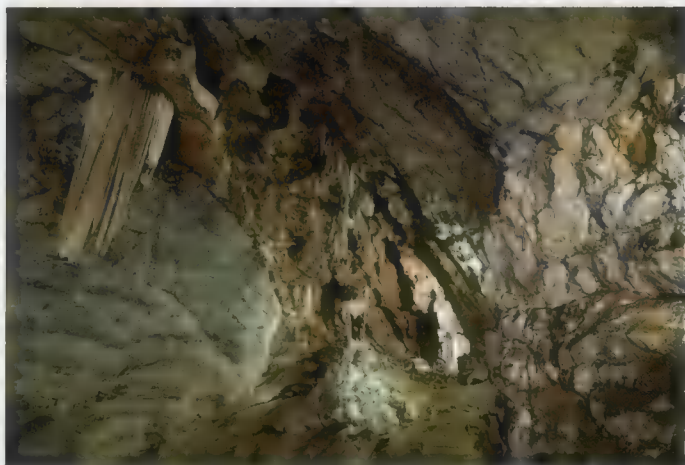
น้ำตกเจ็ดสาวน้อย เป็นน้ำตกชั้นเดียว มี ๗ ชั้น แต่ละชั้นมีความสูง ๒-๕ เมตร ไหลลดหลั่นกันมาตามแนวลำธารเป็นแอ่งน้ำกว้าง บรรยากาศร่มรื่น มีบริเวณสำหรับเล่นน้ำ

ลำน้ำมวกเหล็ก เป็นลำห้วยที่มีน้ำตลอดปี ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร มีเกาะแก่งลดหลั่นกันไป

การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๒ ก่อนถึงตลาด อสค. เลี้ยวซ้ายไป ตามทางหลวงหมายเลข ๒๒๒๔ ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร

รถโดยสารประจำทาง สายกรุงเทพฯ-นครราชสีมา ลงที่ตลาด อสค. จากนั้นต่อรถเมล์สายสระบุรี-น้ำตกเจ็ดสาวน้อย

ถ้ำดาวเขาแก้ว ตั้งอยู่ที่ตำบลลำพญากลาง ห่างจากอำเภอมวกเหล็ก ๓๘ กิโลเมตร หรือจากตัวอำเภอเมืองสระบุรี ๗๕ กิโลเมตร ไปทางเดียวกับน้ำตกเจ็ดสาวน้อยอยู่เลยไปอีก ๓๐ กิโลเมตร มีป้ายบอกทางตลอด จากทางหลวงหมายเลข ๒๒๒๔ กิโลเมตรที่ ๓๗-๓๘ มีทางแยกซ้ายเข้าไป ๕

ถ้ำดาวเขาแก้ว

กิโลเมตร ผู้ที่จะชมถ้ำต้องเป็นบันไดจากเชิงเขาไปถึงปากถ้ำประมาณ ๑๐๐ เมตร ลักษณะแปลกของถ้ำนี้ คือ มีจุดสีแดง สีดำ และสีน้ำตาลอยู่ที่เพดาน ถ้ำ มีหินงอกหินย้อย และมีฝูงค้างคาวอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

นอกจากนี้ที่อำเภอมวกเหล็กยังมีไร่่องุ่นที่ให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้ตลอดทั้งปี คือ ชิม่องุ่นสด ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากองุ่น เช่น ไวน์ ่องุ่นไร้เมล็ด น้ำองุ่น ่องุ่นหยี แยมองุ่น ่องุ่นอบแห้ง ่องุ่นกวน เป็นต้น หรือ จะร่วมกิจกรรมเก็บองุ่นก็ได้ ไร่่องุ่นที่เปิดสำหรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ไร่่องุ่นคุณมาลี โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๐๕๖, ๐๘ ๑๘๕๓ ๕๘๙๓ หรือ สวนองุ่นภูมรและไวน์องุ่นภูมร โทร. ๐ ๓๖๓๒ ๗๑๘๓, ๐๘ ๑๙๐๖ ๙๓๗๓ ่องุ่นไร้เมล็ด หาซื้อได้ที่ ไร่่องุ่นก้านเม้ง ไร่่องุ่นปลัศรา ไร่น้ำภูฟ้า ไร่่องุ่นแวงเดอร์เรย์

การเดินทาง ไร่่องุ่นจะอยู่ตามเส้นทางสาย ๒๐๘๙ เส้นทางมวกเหล็ก-วังม่วง **น้ำตกซับเหว** ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒๗๓ ตรงสู่แยกไปโป่งแก่งเขต อำเภอมวกเหล็ก แล้วเลี้ยวขวาไป ๕ กิโลเมตร จะพบที่ทำกรหมูบ้านซับเหว หมู่ ๕ ก่อนที่จะผ่านทุ่งทานตะวันกว่า ๑,๘๐๐ ไร่ น้ำตกซับเหวมีความสูงกว่า ๓๐ เมตร จากจุดเริ่มต้นเข้าไปสู่น้ำตกด้วยระยะทาง ๓๐๐ เมตร เป็นลักษณะผาหินสูง ๓๐ เมตร ล้อมรอบด้วยหุบเขา มีแอ่งน้ำขนาดใหญ่ให้ลงเล่นน้ำได้ ด้านขวาของน้ำตกมีทางเดินขึ้นไปชมโพรงถ้ำขนาดเล็ก ซึ่งมีหินงอกหินย้อยภายในถ้ำ การเดินทางเข้าไปที่น้ำตกค่อนข้างลำบาก

อำเภอวังม่วง

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ (ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งใน UNSEEN THAILAND) มีพื้นที่อยู่ในเขตบ้านคำพราน อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี และตำบลหนองบัว อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เป็นเขื่อนดินที่ยาวที่สุดในประเทศไทย ความยาวสันเขื่อน ๔,๘๖๐ เมตร ได้ก่อสร้างขึ้นตามโครงการพัฒนาลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตัวเขื่อนก่อสร้างด้วยการเรียงหิน มีแกนดินเหนียวภายใน มีประตูเก็บน้ำ ๗ ช่อง อุโมงค์ระบายน้ำ ๒ แห่ง เก็บกักน้ำได้ปริมาณ ๑,๐๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร สร้างเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ บริเวณอ่างเก็บน้ำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบรรยากาศสวยงามและสามารถนั่งรถรางชมรอบ ๆ สันเขื่อนได้ สอบถามข้อมูลได้ที่ โทร. ๐ ๓๖๔๙ ๔๒๙๑-๒, ๐ ๓๖๔๙ ๔๒๔๓

อุโมงค์ต้นไม้ เป็นบริเวณทางโค้งที่ต้นไม้สองฝั่งถนนโน้มเข้าหากันทำให้ดูคล้ายอุโมงค์ มีความยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร นักท่องเที่ยวมักจอดรถแวะถ่ายรูปเป็นประจำ

การเดินทาง จากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข ๒ แยกเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๙ อุโมงค์ต้นไม้จะอยู่บริเวณกิโลเมตรที่ ๒๔-๒๕

เนินศิวง เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางสายมวกเหล็ก-วังม่วง (ทางหมายเลข ๒๐๘๙) อยู่ถัดจากอุโมงค์ต้นไม้ไปเล็กน้อย เป็นบริเวณที่เกิดภาพลวงตามองเห็นรถเคลื่อนที่จากที่ต่ำไปที่สูงได้

ทุ่งทานตะวัน ตั้งอยู่ระหว่างจังหวัดลพบุรี และสระบุรี ตามเส้นทางสายพัฒนานิคม-วังม่วง และวังม่วง-มวกเหล็ก มีการทำไร่นาทานตะวันกันมาก ในช่วงฤดูหนาวราวเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ริมฝั่งถนนจะสะพรั่งไปด้วยสีเหลืองของดอกทานตะวัน สอบถามรายละเอียดได้ที่ สำนักงานเกษตรอำเภอวังม่วง (ในเวลาราชการ) โทร. ๐ ๓๖๓๕ ๙๐๒๑

ทานตะวันเป็นพืชตระกูลถั่ว ประเภทเดียวกับเบญจมาศ คำฝอย ดาวเรือง บัวตอง ซึ่งเป็นพืชล้มลุกชอบแสงแดดจัด ทนต่อความแห้งแล้งได้ดี ต้องการน้ำน้อย มีอายุประมาณ ๑๕ วันหลังจากดอกบานแล้ว นิยมปลูกหลังฤดูฝน ประมาณเดือนกันยายนเป็นต้นไป ผลิตรพันธ์ที่ได้จากทานตะวัน ได้แก่ เมล็ดทานตะวันอบแห้ง คุณก็ทานตะวัน ข้าวเกรียบ ข้าวตังทานตะวัน น้ำผึ้งดอกทานตะวัน เกสรผึ้ง และนมผึ้ง

ไร่ยานา ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๖ หมู่ ๒ ตำบลวังม่วง เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอำเภอวังม่วง มีการเลี้ยงสัตว์หลายชนิด เช่น แพะ แกะ กวาง นก กระเจือกเทศ ฯลฯ และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ นมสดจากแพะ ไอศกรีมนมแพะ เนื้อแพะ และผลิตภัณฑ์เสริมความงามจากแพะ นอกจากนี้ยังมีแคนตาลูป องุ่น มะเขือเทศ ฯลฯ สนุกกับกิจกรรมป้อนนมแพะ และขี่จักรยานรอบฟาร์ม เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา ๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. สอบถามรายละเอียด โทร. ๐ ๓๖๓๖ ๔๓๕๓ www.yanafarm.com

อำเภอวิหารแดง

เจดีย์พระคุณแม่ ตั้งอยู่ที่วัดคลองใหม่ ตำบลหนองหมู ระยะทางห่างจากตัวเมือง ๔๒ กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธินมุ่งสู่กรุงเทพฯ ผ่านหินกองและตลาดหนองแค ก่อนข้ามสะพานระพีพัฒน์จะมีทางแยกซ้ายมือ เลี้ยวซ้ายผ่านศูนย์ราชการเลียบคลองชลประทานไป ๕ กิโลเมตร แล้วเลี้ยวไปทางวัดสหกรณ์รังสรรค์ อีก ๖.๕ กิโลเมตร จะถึงเจดีย์พระคุณแม่เป็นเจดีย์รูปทรงคล้ายพระปฐมเจดีย์ ภายในประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง องค์เจดีย์ล้อมรอบด้วยพระประจำวัน เจดีย์แห่งนี้สร้างขึ้นเพื่อให้กุลบุตรกุลธิดาระลึกถึงและตอบแทนพระคุณแม่

เทศกาลงานประเพณี

งานโคนมแห่งชาติ จัดขึ้นที่อำเภอมวกเหล็ก ในเดือนมกราคมของทุกปี โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดงานของทุกปี ซึ่งเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

งานนมัสการรอยพระพุทธรูป กำหนดให้มีการจัดงานนมัสการปีละ ๒ ครั้ง ตั้งแต่วันขึ้น ๑ ค่ำ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ รวม ๑๕ วัน และในวันขึ้น ๘ ค่ำ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ รวม ๘ วัน

ประเพณีสงกรานต์สงน้ำเสานางตะเคียนวัดสูง จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ณ บริเวณหน้าอุโบสถวัดสูง อำเภอเสนาห์ ในวันที่ ๒๓ เมษายน ของทุกปี มีการทำบุญตักบาตร รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และปิดทองสงน้ำเสานางตะเคียน

ประเพณีแห่พระเขี้ยวแก้ว ชาวพุทธเชื่อกันว่า “พระเขี้ยวแก้ว” เป็นพระทนต์ (ฟัน) ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี จะมีการจัดงานของชาวอำเภอพระพุทธรูป โดยอัญเชิญพระเขี้ยวแก้วจาก พิพิธภัณฑ์วัดพระพุทธรูปราชวรมหาวิหารออกแห่ฉลองไปรอบเมือง พระพุทธรูป โดยมีความเชื่อว่า หากมีการแห่พระเขี้ยวแก้วแล้วจะสามารถ บันดาลให้ประชาชนชาวพระพุทธรูปได้รับความร่มเย็นเป็นสุข ทำมาค้าขายดีกันทั่วหน้า และเป็นการจัดงานประจำปีของอำเภอพระพุทธรูป

ประเพณีเจ้าพ่อเขาดก หรือ งานแห่เจ้าพ่อเขาดก ที่บริเวณวัดพระพุทธรูปราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธรูป จัดเป็นงานประเพณีประจำปี โดยในงานนี้จะมีการแสดงอภินิหารต่าง ๆ ของเจ้าพ่อเขาดก ควบคู่กันไปกับ การกระทำพิธีลุยไฟ แห่สิ่งโตล่อโก๊ะและการแสดงงิ้ว ส่วนมากชาวจีนที่เป็น ลูกศิษย์อยู่ทั่วประเทศจะเดินทางมาร่วมงาน เริ่มตั้งแต่ วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๔ ติดต่อกัน ๔ วัน

ประเพณีตักบาตรดอกไม้ม นับว่าเป็นประเพณีที่สำคัญของอำเภอพระพุทธรูป โดยถือเอาวันเข้าพรรษา ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี กำหนดให้ม้งนตักบาตรดอกไม้ม ประชาชนต่างพากันไปทำบุญตักบาตรเนื่องในวันเข้าพรรษาที่วัด พร้อมกับถวายเทียนพรรษาแก่วัดพระพุทธรูป ซึ่งตามประเพณีชาวพุทธทั้งหลายเมื่อเสร็จจากการทำบุญตักบาตร ในช่วงเช้าแล้ว ในช่วงบ่ายของวันเข้าพรรษาจะมีการตักบาตรดอกไม้มบริเวณวัดพระพุทธรูปราชวรมหาวิหาร ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธรูป ประชาชนจะพากันไปเก็บดอกไม้ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคล้ายต้นกระชาย หรือ ต้นขมิ้น มีดอกสีเหลือง หรือดอกสีขาว เรียกว่า “ดอกเข้าพรรษา” ซึ่งดอกไม้ชนิดนี้ชอบขึ้นตามไหล่เขา มีเฉพาะในช่วงเข้าพรรษา ที่จังหวัดสระบุรีเพียง จังหวัดเดียวเท่านั้น ในขณะที่พระภิกษุเดินขึ้นบันไดเพื่อที่จะนำดอกเข้าพรรษาไปนมัสการรอยพระพุทธรูปนั้นชาวบ้านจะนำขันน้ำ หรือภาชนะใส่น้ำลอยด้วยดอกพิกุล นั่งรออยู่ตามขึ้นบันไดเพื่อคอยที่จะล้างเท้าให้แก่พระภิกษุ ด้วยความเชื่อที่ว่าจะเป็นการชำระบาปที่ได้กระทำมาทั้งหมดสิ้นไป และดอกเข้าพรรษานี้ได้รับการบรรจุเป็นพืชสกุลใหม่ของโลก จากงานแสดงพรรณบุปผชาตินานาชาติเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๔ ที่สวนนกจุล่งประเทศสิงคโปร์

การแข่งขันเรือยาวประเพณีลุ่มน้ำป่าสัก จัดขึ้นเป็นประจำ ณ บริเวณท่าหน้าหน้าที่ว่าการอำเภอเสนาให้ทุกปี ในวันเสาร์-อาทิตย์สุดท้ายของเดือนกันยายน โดยเชิญเรือยาวจากจังหวัดต่าง ๆ แบ่งประเภทของเรือเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ เรือยาวใหญ่ ๕๕ ฝีพาย เรือ ๓๐ ฝีพาย ๑๒ ฝีพาย และ ๑๐ ฝีพาย เข้าแข่งขันหาผู้ชนะเลิศ ถือว่าเป็นการอนุรักษ์ประเพณีของท้องถิ่นอย่างหนึ่ง

งานประเพณียี่เป็งไท-ยวน (ลอยกระทง) จัดขึ้นประมาณเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ที่ตำบลดาวเรือง อำเภอเมืองสระบุรี ในงานจะมีการแสดง แสง สี เสียง ความเป็นมาของชาวไทย-ยวน มีการประกวดนางนพมาศจุดดอกไม้ไฟ การปล่อยโคมลอยยี่เป็ง ซึ่งเป็นเสน่ห์ของวัฒนธรรมล้านนา

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

จังหวัดสระบุรีมีสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกมากมายซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถนำมาเป็นของฝาก ได้แก่

ผลิตภัณฑ์อาหารและนม มีผลิตภัณฑ์จากองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) สหกรณ์โคนมวกเหล็ก นอกจากนี้ยังมีเนื้อหวาน เนื้อเค็ม กะหรี่ปั๊บ ผักและผลไม้ตามฤดูกาล เช่น มะม่วงหนองแขง ส้มเขียวหวาน น้อยหน้า ทับทิม แก้วมังกร องุ่น เป็นต้น หาซื้อได้ที่อำเภอมวกเหล็ก และตามท้องตลาดทั่วไป

ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ได้แก่ ผ้าตีนจก ผ้าไหม ผ้ามัดหมี่ของชาวไทยยวน ที่ตำบลต้นตาล ตำบลท่าช้าง อำเภอเสนาให้

ณัฐวิธรณผ้าไทย (อยู่ในวัดต้นตาล) โทร. ๐ ๓๖๓๓ ๓๓๙๓, ๐๘ ๑๙๔๘ ๘๐๗๗ (ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ)

รุ่งนไธเลิศ อำเภอมวกเหล็ก หาซื้อได้ที่ รุ่งนไธเลิศ ๑๐๑ ม.๕ (ทางเข้าบ้านบ่อตะนะ) ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก ไร่นาภูฟ้า ตำบลลำพญากลาง อำเภอมวกเหล็ก **รุ่งนไธเลิศ** โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๐๕๖-๗ <http://khunmalee.multiply.com> **ไร่ปัทมรา** ๑๘๙ ม.๑ ถนนม่วงเหล็ก-วังม่วง กิโลเมตรที่ ๑๙ ขมไร่รุ่งน พาร์มม้าและพาร์มนกกระจอกเทศ www.papassara.com โทร. ๐๘ ๑๘๕๑ ๔๗๒๑, ๐๘ ๑๘๗๘ ๐๖๕๙ **ไร่รุ่งน** ยานา ๑๑๖ ม.๒ ตำบลวังม่วง อำเภอวังม่วง

ผักหวานป่า กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักหวานป่า ตำบลสร้างโสภ ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านหมอ สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านหมอ โทร. ๐ ๓๖๒๐ ๑๑๓๗

ขุนเชียงสมุนไพรเสริมไอโอดีน หมูลวรรค์ หมูทุบ หมูพะไล กลุ่มอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ อำเภอมวกเหล็ก

กระยาสารท ตำบลบ้านยาง อำเภอเสาไห้ โทร. ๐ ๓๖๓๓ ๓๒๐๙

ผลิตภัณฑ์หินอ่อน หาซื้อได้ที่ ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

มะม่วงทรงแซ่ ทุกตำบลในอำเภอหนองแซ่

เนื้ตากแห้ง หาซื้อได้ที่ตลาดจำหน่ายของฝาก อำเภอมวกเหล็ก อำเภอแก่งคอย

ผลิตภัณฑ์จากเชือกมัดฟาง หาซื้อได้ที่กลุ่มสตรีห้วยทองกลาง ตำบลห้วยขมิ้น อำเภอหนองแค

กะหรี่ปั๊ อำเภอมวกเหล็ก อำเภอเมืองสระบุรี และหาซื้อได้ที่ตลาดจำหน่ายของฝากในเขตจังหวัดสระบุรี

นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ได้แก่ เซรามิคแก้วถักขึ้นรูป อำเภอหนองแค นม อสค. อำเภอมวกเหล็ก ข้าวหอมมือ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ส้มเขียวหวาน อำเภอวิหารแดง ข้าวเสาไห้ อำเภอเสาไห้ ไวน์ส้ม ตำบลหนองโรง อำเภอหนองแค สอบถามรายละเอียดได้ที่ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสระบุรี โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๓๔๙ www.moc.go.th/opscenter/sb/sb_main.htm หรือ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสระบุรี โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๑๐๒๐ นอกจากนี้ยังมีสถานที่จำหน่ายสินค้า OTOP ของจังหวัดสระบุรีตั้งอยู่ที่ศูนย์การค้าสุขอนันต์ปาร์ค (ใกล้ บ.ข.ส.สระบุรี) อำเภอเมืองสระบุรี และศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ตำบลพุด อำเภอเฉลิมพระเกียรติอีกด้วย

กิจกรรมที่น่าสนใจ

ล่องแม่น้ำป่าสัก ในเขตอำเภอแก่งคอยมีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน ทศนิยภาพธรรมชาติตลอดริมฝั่งแม่น้ำสวยงาม รวมทั้งมีเขาตามแนวตลอดเส้นทางที่ล่องแก่ง บางแห่งมีโขดหิน และหน้าผาที่แปลกตา คล้ายรูปสัตว์ชนิดต่าง ๆ และยังสามารถเที่ยวชมไฟพุดค่างที่หาดผาหมีซึ่งมีบริเวณกว้าง ๒ ไร่เศษ หรือจะตกปลากระตังในแม่น้ำ บริเวณอำเภอแก่งคอย ระยะห่างจากจังหวัด ๑๕ กิโลเมตร บนเส้นทางมิตรภาพ มีเอกชนดำเนินการจัดแพและเรือยนต์ไว้บริการสำหรับนักท่องเที่ยว สามารถติดต่อเช่าเรือได้ที่รีสอร์ท ริมแม่น้ำป่าสัก เช่น โรงแรมศุภาลัยป่าสักรีสอร์ท โทร. ๐ ๓๖๓๐ ๖๒๙๐-๒ หรือ www.supalai.com (ราคาประมาณ ๑,๐๐๐ บาท นั่งได้ ๑๐-๑๕ คน ใช้เวลาล่อง ๑ ชั่วโมงครึ่ง ระหว่างช่วงเวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น.)

ล่องแก่งภูเขาหรือพายเรือคยัค อำเภอมวกเหล็ก แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย อำเภอมวกเหล็ก จุดลงเรืออยู่บริเวณทางหลวงหมายเลข ๒๒๒๔ กิโลเมตรที่ ๑๓-๑๔ เข้าไป ๕ กิโลเมตร เพลิดเพลินกับการล่องแก่งเรือยางหรือพายเรือคยัค ตลอดสายน้ำผ่านเกาะแก่งต่าง ๆ กว่า ๑๕ แก่ง ระยะทาง ๕ กิโลเมตร ใช้เวลา ๑ ชั่วโมงครึ่ง

สามารถล่องแก่งได้ตลอดทั้งปี ช่วงเวลาที่เหมาะสมคือ เดือนมีนาคม-ตุลาคม เพราะเป็นช่วงน้ำลดเหมาะแก่การพายเรือคายัก และในช่วงฤดูฝนสามารถล่องเรือขนาดใหญ่ ติดต่อล่องแก่งได้ที ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๖๔๓๑, สระบุรีแอดเวนเจอร์ โทร. ๐๘ ๓๐๑๒ ๓๑๓๓, สนามมวกเหล็กเอทีวี โทร. ๐๘ ๖๓๔๐ ๖๑๖๐, ๐๘ ๖๓๐๔ ๔๑๘๘, ๐ ๓๖๒๒ ๗๓๑๖ หรือ มวกเหล็ก ล่องแก่ง โทร. ๐๘ ๖๙๒๖ ๔๒๘๕ (ลุงวัฒน์) โทร. ๐๘ ๐๔๓๘ ๙๑๙๖ (คุณแก้ง) โทร. ๐๘ ๙๐๘๔ ๑๕๑๕ (คุณก้อย) หรือ ภูฟ้าป่าสัก รีสอร์ท โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๐๖๒, ๐ ๒๙๓๓ ๐๙๖๖

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางกรุงเทพฯ-สระบุรี (ทางหลวงหมายเลข ๑ หรือ ถนนพหลโยธิน) เมื่อถึงตัวเมืองสระบุรีให้เลี้ยวขวา ใช้เส้นทางนครราชสีมา (ทางหลวงหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ) กิโลเมตรที่ ๑๔๒ ก่อนถึงตลาด อสค. ให้เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๒๒๔ (มวกเหล็ก-หนองย่างเสือ) ผ่านอุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย (ด้านขวามือ) ระยะทาง ๔ กิโลเมตร มีป้ายบอกว่า “ล่องแก่งภูเกาะ” ให้เลี้ยวซ้ายไปตามถนนอีก ๔ กิโลเมตร ก็จะถึงท่าเรือล่องแก่งภูเกาะ

ไร้ยางดำ บริเวณผาทองอยู่ซึ่งเป็นหน้าผาอยู่กลางหุบเขามีความสูง ๔๐ เมตร ต้องนั่งรถขับเคลื่อนสี่ล้อและเดินป่าเข้าไปอีก ๘๐๐ เมตร จนไปออกห้วยเจ็ดสาวน้อย ในฤดูฝนจะมีน้ำในลำห้วยตลอด บรรยากาศเขียวชอุ่มร่มรื่น และอีกเส้นทางหนึ่งคือ บริเวณผาสองสวรรค์มีความสูง ๕๐ เมตร อยู่กลางหุบเขาบนลำห้วย เดินจากผาทองอยู่ไปตามลำห้วยประมาณ ๑ กิโลเมตร ผานี้จะเห็นหน้าผาน้ำตกในช่วงฤดูฝน สามารถเดินเท้าออกไปถึงห้วยเจ็ดสาวน้อยได้เช่นกัน เหมาะสำหรับผู้ไม่เคยปีนหน้าผาไร้ยางดำมาก่อน

ปีนหน้าผา บริเวณวัดพระพุทธราย อำเภอเมืองสระบุรี เป็นหน้าผาขนาดใหญ่ที่มีความสูง ๓๕ เมตร เป็นแหล่งปีนหน้าผาแบบโบเดอร์ริง หมายถึง การปีนหน้าผาที่มีความสูงไม่เกิน ๕ เมตร โดยไม่ใช่เชือก แต่จะมีเบาะรองรับด้านล่างและมีคูปีนทุกครั้งเพื่อคอยช่วยดูและคอยบล็อกด้านหลัง ตั้งอยู่บนภูเขาที่ล้อมรอบไปด้วยหน้าผาเกือบทุกด้าน ส่วนทางด้านตะวันออกของวัดพระพุทธรายมีก้อนหินกลมขนาดใหญ่สลักรูปปลาไปรง และอีกเส้นเป็นจุดปีนแบบใช้เชือกหรือท่อนิโรป มีความยาวถึง ๔๐ เมตร เหมาะสำหรับผู้ที่มิประสบการณ์ปีนหน้าผามาแล้ว แล้วที่บริเวณนี้ยังเป็นจุดไร้ยางดำมหัศจรรย์ของที่ราบลุ่มแม่น้ำป่าสัก และทัศนียภาพของจังหวัดสระบุรีด้วย สอบถามข้อมูลติดต่อ บริษัท สระบุรี แอดเวนเจอร์ โทร. ๐๘ ๓๐๑๒ ๓๑๓๓ www.saraburiadventure.com

ปีนหน้าผาไร้ยางดำ บริเวณเขาพระพุทธรายน้อย สวนสาธารณะบ้านทุ่งแซง ตำบลท่าตูม อำเภอแก่งคอย สอบถามข้อมูลติดต่อ บริษัท สระบุรี แอด

เวนเจอร์ ไทร. ๐๘ ๓๐๑๒ ๓๑๓๓ หรือ www.saraburiadventure.com
กิจกรรมขับรถ ATV กิจกรรม Paint Ball กิจกรรมยิงธนู เป็นหน้าผาจำลอง
กระโดดหอ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม สนามวอลเลย์บอล เอทีวี ไทร. ๐๘ ๖๓๕๐
๖๑๖๐, ๐๘ ๖๓๐๕ ๕๑๘๘, ๐ ๓๖๒๒ ๗๓๑๖ หรือ www.muaklekatv.com

เดินสำรวจถ้ำ ถ้ำลุมพินีสวนหินอยู่ในพื้นที่ของอำเภอแก่งคอย มีความยาว
ประมาณ ๑,๘๐๐ เมตร เป็นถ้ำที่ยาวที่สุดของจังหวัดสระบุรี เกิดจากการ
กระทำของน้ำธรรมชาติได้ดินที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ ตลอดเส้นทางนักท่องเที่ยว
จะต้องไต่ตัวด้วยความลึก ๒๕ เมตร แล้วลุยแอ่งน้ำ โคลน ทราบ
ป็นหินกลม ตลอดเส้นทางจะพบกับลักษณะทางธรณีอันแปลกตาและ
หินงอก หินย้อยอันสวยงาม ใช้ระยะเวลาในการเดิน ๓-๔ ชั่วโมงและบริเวณ
ใกล้เคียงกันยังพบภาพจำหลักรูปพระโพธิสัตว์ ศิลปะถ้ำสมัยทวารวดี

การเดินทาง จากตัวเมืองไปทางจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร
แล้วเลี้ยวขวาเข้าทางไปถ้ำพระโพธิสัตว์ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร สอบถาม
ข้อมูลติดต่อ บริษัท สระบุรี แอดเวนเจอร์ ไทร. ๐๘ ๓๐๑๒ ๓๑๓๓ หรือ
www.saraburiadventure.com

ท่องเที่ยวในพื้นที่ทหาร ปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวทางทหารของจังหวัดสระบุรี
ได้จัดทำสถานที่ท่องเที่ยวทางทหารขึ้น ซึ่งในแต่ละส่วนของพื้นที่มีกิจกรรม
ที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวรวมทั้งผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชมและร่วม
กิจกรรม ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวทางทหารที่ได้รับความนิยมได้แก่ จักรยาน
เสือภูเขา การไต่เขา และเดินป่า เป็นต้น

สถานที่ที่น่าสนใจภายในศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร ถนนมิตรภาพ
กิโลเมตรที่ ๑๐๕ ตำบลปากเพรียว อำเภอเมืองสระบุรี ได้แก่

พิพิธภัณฑ์ทหารม้า จัดแสดงอาวุธที่ใช้แล้วในอดีตถึงปัจจุบัน เครื่องใช้
เครื่องแต่งกายต่างๆ ในอดีต เปิดในวันราชการ เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๐๐ น.,
วันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. กรุณาทำ
จดหมายล่วงหน้าก่อนเข้าชม สอบถามข้อมูล โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙
ต่อ ๖๔๒๓๒

การขี่ม้าเพื่อการท่องเที่ยว แบ่งเป็นชมการสาธิตการขี่ม้า หลักสูตรขี่ม้าเบื้องต้น
การขี่ม้าภายในประเทศ เปิดในวันราชการ เวลา ๑๖.๓๐-๑๘.๐๐ น. วัน
เสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๐๙.๐๐-๐๙.๐๐ น., ๑๖.๐๐-
๑๘.๐๐ น. สอบถามข้อมูล โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๓๖๐

ยานรบในอดีต (รถถังโบราณ) ให้นักท่องเที่ยวเข้าชมและนั่งยานรบในอดีต
นักท่องเที่ยวสามารถถ่ายรูปโดยนั่งอยู่ในตัวรถถังได้ เปิดให้เข้าชมในวันและ
เวลาราชการ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๓๐๙

สนามยิงปืนค่ายอดิศร เปิดให้บริการทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.
สอบถามข้อมูล โทร. ๐ ๓๖๒๓ ๐๓๒๓

กิจกรรมทางทหาร มีให้เลือกหลากหลาย ได้แก่ เดินป่า พักแรม วอร์ลด์
แรลลี่ การทดสอบกำลังใจ การไต่หน้าผา สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทร. ๐
๓๖๒๑ ๒๕๔๗

สวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ
เปิดทุกวัน เวลา ๐๖.๐๐-๑๙.๓๐ น. สอบถามข้อมูล โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๕๔๗

ศูนย์กีฬาออลสปอร์ต เปิดให้บริการทุกวัน ขนาด ๑๘ หลุม สอบถามข้อมูล
โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๑๔๘

สระว่ายน้ำอดิศร เปิดให้บริการในวันราชการ เวลา ๑๕.๐๐-๑๙.๐๐ น. วัน
เสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา ๑๐.๐๐-๑๙.๐๐ น. สอบถาม
ข้อมูล โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๓๕๕

อดิศรยิมเนเซียม เปิดทุกวัน เวลา ๑๕.๐๐-๒๒.๐๐ น. สอบถามข้อมูล โทร.
๐ ๓๖๒๑ ๒๐๕๘-๙ ต่อ ๖๔๒๖๙

กอล์ฟ

เซอร์เจมส์ รีสอร์ท แอนด์ กอล์ฟ คลับ ๑๙๕ หมู่ ๓ ถนนมิตรภาพ กิโลเมตร
ที่ ๑๔๑ ตำบลมิตรภาพ อำเภอมวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๓๒๐๐ หรือ
www.sirjamesresort.com (๑๘ หลุม)

สปา

สระบุรี อินน์ ๑๑๑ หมู่ ๒ ถนนมิตรภาพ ตำบลตลิ่งชัน อำเภอเมืองสระบุรี
โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๘๘๘๘ (นวดน้ำมัน นวดแผนไทย)

มวกเหล็ก เฮลท์ สปา แอนด์ รีสอร์ท ๒๐๘/๑ ถนนมวกเหล็ก-วังม่วง ตำบล
มวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก

โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๕๒๕๙-๖๔ (นวดหน้า นวดตัว นวดแผนไทย นวดน้ำมัน)

อานามายา สปา สถานือนามัยหลังเขา อำเภอมวกเหล็ก โทร. ๐๘ ๑๘๕๑
๓๐๓๓, ๐ ๓๖๓๔ ๖๒๕๓ (นวดตัว ฝ่าเท้า สมุนไพร)

ศุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลท่าคล้อ อำเภอแก่งคอย โทร. ๐
๓๖๓๐ ๖๒๗๐-๓ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๗๒๕ ๘๘๘๘ ต่อ ๑๒๖-๑๒๘

ตัวอย่างรายการนำเที่ยว

วันเดียวเที่ยวสนุก เล่นกรุงเทพฯ - ลพบุรี-สระบุรี

จากกรุงเทพฯ มุ่งหน้าสู่จังหวัดลพบุรีร่วมกันย้อนอดีต แผ่นดินสมเด็จพระ

นารายณ์ พระปรางค์สามยอด ศิลปะขอม ที่ตั้งอยู่บนเนินกลางเมือง มีฝูงลิงมาล้อมรอบ และใกล้ ๆ กัน คือ ศาลพระกาฬ เทวสถานรูปศิลปะขอม จากนั้นไป ชมชาวบ้านหอยดงแบ่งดินสอพอง แบบดั้งเดิม หรือลองเลือกซื้อแบ่งดินสอพองผสมสมุนไพรได้ที่กลุ่มพัฒนาดินสอพอง บ้านหินสองก้อน โทร. ๐ ๓๖๖๔ ๐๕๐๔ หรือที่ ศูนย์ OTOP ตำบลทะเลชุบศร แล้วเลยไปชมอาณาจักรผึ้ง ที่อำเภอพัฒนานิคม เรียนรู้กระบวนการเลี้ยงผึ้ง และเลือกซื้อน้ำผึ้ง รวงผึ้งสด ๆ ได้ที่ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์ผึ้ง หลังจากจังหวัดลพบุรีแล้วเลยไปเที่ยวจังหวัดสระบุรี โดยเริ่มที่ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ นั่งรถลากไปตามสันเขื่อน ใช้เวลา ๔๐ นาที ชมวิวทิวทัศน์เขื่อนที่ไกลสุดสายตาบนหอคอยเฉลิมพระเกียรติ แล้วเลยไปชม อาคารพิพิธภัณฑ์ลุ่มน้ำป่าสักแล้วเลยไปที่ไร่อูุ่่นคุณมาลี อยู่บนเนินสูงชมเถาอูุ่่นเลื้อยและตัดผลอูุ่่นสุก ทั้งมีเมล็ดและไร้เมล็ดที่มีรสหวาน ปลอดภัยพิษ และซื้อน้ำอูุ่่นรสเข้มข้นเป็นของฝาก โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๐๕๖-๗, ๐ ๓๖๓๔ ๑๑๕๙

รายการนำเที่ยว ๓ วัน ๒ คืน เส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำป่าสัก
ลุ่มสนมดี ชมวิถีฟาร์มโคนม

วันแรก

เช้า เตรียมตัวออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน ระยะทาง ๑๐๘ กิโลเมตร ก็จะถึงจังหวัดสระบุรี หลังจากนั้นใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ เดินทางต่อในเส้นทางหลวงหมายเลข ๒๒๒๔ แล้วเลี้ยวขวาไปเส้นทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๙ มุ่งหน้าไปสัมผัสอากาศอันบริสุทธิ์ สะพายกลิ่น เดินชมทุ่งดอกทานตะวัน(เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม-มกราคม) สนุกกับกิจกรรมขับรถเอทีวี ชักซ้อมความแม่นยำกับการยิงธนูที่มวกเหล็กเอทีวี

มือเที่ยง เลือกหาร้านอาหารริมลำธารมวกเหล็ก กับเมนูมือเที่ยงแสนอร่อย **บ่าย** เดินทางต่อไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๐๘๙ สองข้างทางท่านจะได้ชมไร่อูุ่่นท่ามกลางหุบเขา หาซื้ออูุ่่นตัดสดจากไร่ หรือจะจับไวน์ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากอูุ่่น หลังจากนั้นขับรถผ่านทุ่งดอกทานตะวันสลับทุ่งข้าวฟ่างบนเนินเขาเข้าสู่โม่งคั่นไม้ เนินพิศวง มุ่งหน้าสู่ อำเภอวังม่วง เทียวชมฟาร์มปศุสัตว์ เลี้ยงแพะ แกะ นกกระจอกเทศ กวาง และกระต่าย ของไร่ยานา ชิมไอศกรีมนมแพะ นมแพะพาสเจอร์ไรซ์ รวมทั้งผักปลอดสารพิษ **เย็น** พักค้างคืนในรีสอร์ท สโตร์คันทรี หรือฟาร์มสเตย์ หรือรีสอร์ทท่ามกลางธรรมชาติติดภูเขาและน้ำตกที่มีให้เลือกมากมายในเขตอำเภอมวกเหล็ก

วันที่สอง

เช้า ตื่นแต่เข้าไปตีมนม ชมฟาร์ม เยือนถิ่นควาบอย อำเภอมวกเหล็ก ณ ฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก (อสค.) ตามหากลิ่นไอของฟาร์ม ชมฝูงโคนม เล็มหญ้าในทุ่งกว้างสีเขียว สนุกกับกิจกรรมรีดนมโค หรือจะทดลองป้อน นมลูกโคจอมชน ชมการสาธิตการบ่มเบาคีโคของควาบอย ไปเยือนรอย อดีตรของฟาร์ม ในพิพิธภัณฑ์กษัตริย์ไทย - เดนมาร์ก ชื่อนมไทย - เดนมาร์ก โยเกิร์ตหลากรส ที่มีให้เลือกมากมาย

มือเที่ยง แวะหา ร้านสเด็กอ่อย ๆ เพราะหากมาถึง อำเภอมวกเหล็กแล้ว ไม่ได้ทานสเด็กก็ถือว่ามาไม่ถึง

บ่าย เดินทางต่อไปยัง ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า อำเภอแก่งคอย เดินป่าศึกษาธรรมชาติที่คงความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งพันธุ์พืชและสัตว์ป่านานาชนิด ซึ่งมี พื้นที่ติดต่อกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ที่นี้มีเส้นทางเดินป่าไปยังน้ำตกต่าง ๆ หลายเส้นทาง นอกจากนี้ยังมีเส้นทางไปยังน้ำตกอื่น ๆ เช่น น้ำตกเขาแรด และน้ำตกโกรกอีตก เป็นน้ำตกที่สวยงามมากมีความสูงถึง ๗ ชั้น เหมาะสำหรับผู้รักการผจญภัย ควรสอบถามเจ้าหน้าที่ก่อนการเดินทาง

เย็น พักแรมกันที่ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่ง ก้อนเส้า ซึ่งสามารถเลือกได้ทั้งแบบสบาย ๆ นอนในบ้านพัก และแบบ เรียบง่ายนอนกางเต็นท์ ซึ่งทางศูนย์ฯ มีห้องนำสาธารณะไว้บริการ

วันที่สาม

เดินทางออกจากที่พักไปยัง อำเภอเสนาให้เป็นอำเภอเล็ก ๆ ของจังหวัด สระบุรี ผู้คนเป็นมิตร โอบอ้อมอารีกับแขกผู้มาเยือน มาถึงแล้วควรแวะ ที่หอวัฒนธรรมไท-ยวน เรือนไทยภาคกลางริมแม่น้ำป่าสัก โดยอาจารย์ ทรงชัย จะพุดคุยถึงเรื่องราวความเป็นมา ก่อนจะไปกราบสักการะ พระบรมสารีริกธาตุ วัดเขาแก้ววรวิหาร ข้าง ๆ ศูนย์ฯ มีตลาดดำนน้ำโบราณ บ้านต้นตาล (เปิดเฉพาะวันอาทิตย์) พุดคุยกับชาวบ้าน รับประทานผัดไทย ขาวยวน ขนมจีนน้ำยา และขนมพื้นบ้าน จากนั้นไปดู กลุ่มแม่บ้านทอผ้า พื้นเมืองวัดต้นตาล (ซึ่งอยู่ติดกับตลาดดำนน้ำโบราณบ้านต้นตาล) เลือกซื้อ ย่ามลายพื้นเมืองชักใบ เลยไปไม่ไกลแวะกราบ พระพุทธรูปทองคำ วัดพะเยาว์ หลังจากทานอาหารกลางวันเรียบร้อยแล้วเดินทางต่อไปยังวัดสูง กราบ หลวงพ่อดำ หรือ หลวงพ่อศรีพุทธมงคลมุนี ขอความเป็นสิริมงคลให้แก่ ชีวิต ไปไหว้ศาลเจ้าแม่ตะเคียนทอง ตำนานที่มาของชื่อบ้านเสาโรงให้หรือ บ้านเสาให้ ก่อนเดินทางออกจากอำเภอเสนาให้แวะซื้อของฝากกันก่อนเดินทางกลับกรุงเทพฯ ที่ตลาดโบราณเสาให้ ซึ่งอยู่ใกล้กับวัดสูง

ข้อแนะนำในการท่องเที่ยว

- การเที่ยวถ้ำและเป็นหน้าผาจะต้องเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม เช่น สวมหมวกนิรภัยตลอดเวลา ใส่รองเท้าที่กระชับ มีถุงมือ สนับเข่า สนับข้อศอกและสนับแข้ง
- เตรียมอุปกรณ์เดินป่าที่คล่องตัว และจำเป็น เช่น ยารักษาโรค ไฟฉาย มีดพก แผนที่
- ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว หรือข้อมูลสถานที่นั้น ๆ ก่อน เช่น ด้านประวัติศาสตร์
- ช่วยรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ หรือแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
- ไม่ประพฤติปฏิบัติขัดต่อวิถีชีวิต และประเพณีนิยมของคนในท้องถิ่น
- ในระหว่างการเดินทางไม่ควรประมาท และต้องคำนึงถึงความปลอดภัย
- ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่โดยเคร่งครัด
- แต่งกายสุภาพหากเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา

สิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดสระบุรี

สถานที่พัก

(ราคาห้องพักในเอกสารนี้เปลี่ยนแปลงได้ โปรดสอบถามจากโรงแรมก่อนเข้าพัก)

อำเภอเมืองสระบุรี

แกรนด์ จูมูร์ตัน ๙๙/๙ ถ.สุตบรรทัด (ใกล้สถานีขนส่งจังหวัดสระบุรี) โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๐๘๘๘, ๐๘ ๖๗๘๒ ๒๓๓๓, ๐๘ ๙๑๑๙ ๕๗๕๘ จำนวน ๔๒ ห้อง ราคา ๕๐๐ บาท

เกียวอัน ๒๗๓/๕ ถ.พหลโยธิน ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๒๐๒๒-๙ หรือ www.kyo-un.com จำนวน ๒๑๖ ห้อง ราคา ๓๒๐ - ๒,๒๓๐ บาท

ทรัพย์สิริรุ่งเรือง ๔๗๑ ถ.พหลโยธิน ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๒๒๐๖-๙ หรือ www.subsinhotel.com จำนวน ๑๗๐ ห้อง ราคา ๓๕๐-๑,๒๐๐ บาท

ริเวอร์ไซด์ แมนชั่น แอนด์ รีสอร์ท ๑๐๘/๒ ถ.เทศบาล ๗ ต.ปากเพรียว (ริมแม่น้ำป่าสัก ขอยเดียวกับวัดบ้านอ้อย) โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๓๖๔๔, ๐ ๓๖๓๑ ๓๓๑๒ จำนวน ๑๒ ห้อง ราคา ๔๐๐-๕๐๐ บาท

ลีลาวดี รีสอร์ท ๒๘ ม.๗ ต.ดลิ่งชัน โทร. ๐ ๓๖๗๓ ๑๑๗๓ www.leelawadee-resort.com จำนวน ๒๗ หลัง ราคา ๗๐๐-๑,๑๐๐ บาท

สระบุรี อินน์ ๑๑๑ ม.๒ ถ.มิตรภาพ กม.๗ ต.ดลิ่งชัน ไทร. ๐ ๓๖๒๑ ๘๘๘๘
โทรสาร ๐ ๓๖๒๑ ๘๘๙๙ หรือ www.saraburiresort.com จำนวน ๑๐๙
ห้อง ราคา ๙๖๓ - ๒,๖๐๐ บาท

สุขอนันต์พักร์ทเมนท์ ด้านหลังเทสโก้โลตัสสระบุรี ๓๗๐/๓ ถ.โครงการ
ชลประทาน ต.ปากเพรียว ไทร. ๐ ๓๖๒๒ ๒๖๐๐, ๐๘ ๙๗/๔๒ ๔๔๕๒ จำนวน
๗๒ ห้อง ราคา ๔๐๐ บาท

อุทยานแห่งชาติน้ำตกสามชั้น ทางอุทยานฯ มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว
เที่ยว จำนวน ๗ หลัง ราคา ๖๐๐-๒,๔๐๐ บาท มีค่ายพักแรม พักได้ค่าย
ละ ๖๐ คน ราคา ๖,๐๐๐ บาท/คืน สำหรับนักท่องเที่ยวที่นำเต็นท์ไปเอง
อุทยานฯ ได้จัดเตรียมที่กางเต็นท์ไว้บริการนักท่องเที่ยว สอบถามราย
ละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช บางเขน
กรุงเทพฯ ไทร. ๐ ๒๕๖๒ ๐๙๖๐ หรือ www.dnp.go.th

อำเภอหนองแค

โรงแรมเป็นสุข ๒๕ ม.๕ ถ.พหลโยธิน ต.ไผ่ดำ ไทร. ๐ ๓๖๓๗ ๑๒๔๔,
๐ ๓๖๓๗ ๑๒๔๗ โทรสาร ๐ ๓๖๓๗ ๐๕๔๔, ๐ ๓๖๓๗ ๑๙๙๖ จำนวน
๑๘ ห้อง ราคา ๕๐๐-๖๐๐ บาท

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

อากาศดี รีสอร์ท ๒๙๘ ม.๑ ต.พุดแค ไทร. ๐ ๓๖๓๖ ๙๑๙๐ จำนวน ๑๕
ห้อง ราคา ๔๐๐ บาท

อำเภอพระพุทธบาท

โรงแรมทิวทรัพย์ ๙๘ ม.๗ ถ.มรรคาประสิทธิ์ ต.พระพุทธบาท ไทร. ๐ ๓๖๒๖
๖๑๐๘ จำนวน ๑๓ ห้อง ราคา ๑๗๐-๒๔๐ บาท

พฤษาสีรี วิล ๖๗ ม.๑๒ ถ.พหลโยธิน ต.พระพุทธบาท ไทร. ๐ ๓๖๓๒
๓๙๔๙-๕๑๑๑ จำนวน ๙๕ ห้อง ราคา ๔๐๐-๖๕๐ บาท

ศิริพร อินน์ ๖๗ ม.๑๒ ถ.พหลโยธิน ต.พระพุทธบาท ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๖๐๘๘
โทรสาร ๐ ๓๖๒๖ ๗๒๘๘ จำนวน ๕๑ ห้อง ราคา ๓๐๐-๔๐๐ บาท

สุขสันต์ ๒๑๖/๑ ม.๑๒ ต.ธารเกษม ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๖๘๑๕ จำนวน ๑๕ ห้อง
ราคา ๒๐๐-๓๕๐ บาท

สุขสันต์ รีสอร์ท ๓/๒ ม.๙ ต.พุก่าง ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๗๙๑๖ จำนวน ๑๗
ห้อง ราคา ๔๐๐-๕๐๐ บาท

อำเภอแก่งคอย

ริมแก่งโยมตเตย (ริมแก่งรีสอร์ท) ๙/๖-๑๕ ม.๑ ถ.อติเรกสาร ต.สองคอน
โทร. ๐๘ ๒๒๓๔ ๔๔๕๕ ห้อง ๘ ห้อง ราคา ๖๕๐-๑,๒๕๐ บาท

ไร่หวานสนธิ รีสอร์ท ๘๙ ม.๓ ต.ท่ามะปราง โทร. ๐๘ ๑๖๒๕ ๐๒๐๔
กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๑๑ ๔๔๗๘ หรือ www.raiwansnithresort.com
จำนวน ๗๘ ห้อง ราคา ๘๐๐-๑,๑๐๐ บาท (รับเฉพาะกลุ่มสัมมนา ๒๐ ท่าน
ขึ้นไป)

หาดสองแคว รีสอร์ท ๘๒ ม.๘ บ้านท่าศาลา ถ.อติเรกสาร ต.ท่าคล้อ โทร.
๐ ๓๖๒๒ ๗๒๑๕, ๐ ๓๖๒๓ ๗๕๕๔-๕, ๐๘ ๑๙๙๔ ๐๘๔๕ หรือ www.hadsongkwae.com จำนวน ๕๐ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๑,๖๐๐ บาท
บ้านพัก ๑๖ หลัง ราคา ๔,๐๐๐-๗,๐๐๐ บาท

ทุ่งสีทอง รีสอร์ท ๔๘/๑ ม.๒ ต.บ้านป่า โทร. ๐ ๓๖๒๔ ๔๒๓๐ จำนวน ๑๕
ห้อง ราคา ๔๐๐-๖๐๐ บาท

สุภาลัย ป่าสัก รีสอร์ท ๗๙ ม.๑ ต.ท่าคล้อ โทร. ๐ ๓๖๓๐ ๖๒๗๐-๓ หรือ
www.supalai.com จำนวน ๒๔๐ ห้อง ราคา ๑,๓๙๐ - ๒,๑๙๐ บาท

บ้านพักศูนย์ศึกษารรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเส้า
ต.ทับกวาง โทร. ๐๘ ๙๒๓๗ ๘๖๕๙, ๐๘ ๕๙๖๘ ๓๕๒๐ หรือ www.dnp.go.th
ห้องพัก ๒๔ ห้อง ราคา ๖๐๐ บาท บ้านพัก ๑๕ หลัง ราคา ๖๐๐-
๑,๐๐๐ บาท พื้นที่กางเต็นท์จำนวน ๕๐๐ เต็นท์ (มีเต็นท์ให้เช่าพื้นที่ขนาด
๓ คน คืนละ ๓๐๐ บาท หากนำเต็นท์มาเองแล้วแต่จะบริจาค)

S & M รีสอร์ท ๕๑ ม.๘ ถ.อติเรกสาร ต.ท่าคล้อ โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๑๓๙,
๐๘ ๙๐๘๐ ๑๐๓๔ จำนวน ๒๓ ห้อง ราคา ๔๙๐-๙๙๐ บาท

อำเภอมวกเหล็ก

เขามะกอกฟาร์มสเตย์ (นอนเต็นท์ ดีมนม ชมวิถีฟาร์ม) บ้านเขามะกอก
ม.๕ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๐๖๕๐, ๐๘ ๖๔๔๖ ๗๐๕๒ หรือ www.khaomakok.com จำนวน ๓๕ เต็นท์ (ราคาแล้วแต่แพ็คเกจสอยถา
รายละเอียดตามหมายเลขโทรศัพท์)

ค่ายลูกเสืออิมกุล ๑๑๓ ม.๒ ต.พญาเย็น อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา (ห่าง
จากมวกเหล็ก ๘ กม.) โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๓๑๑, ๐๘ ๑๙๘๘ ๙๗๒๕ โทรสาร
๐ ๓๖๒๒ ๖๔๐๗ หรือ www.chimkul.com/www.chimkul.net เรือนพัก
และบ้านพัก ๑๐ หลัง ราคา ๓๐๐ - ๒,๕๐๐ บาท (มีกิจกรรมฐานฝึกลูกเสือ
มากมาย)

เซอร์เจมส์ รีสอร์ท แอนด์ กอล์ฟ คลับ ๑๙๕ ม.๓ ถ.มิตรภาพ กม.ที่ ๓๓ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๓๒๐๐, ๐ ๒๓๑๙ ๕๒๕๖-๘ หรือ www.sirjamesresort.com จำนวน ๑๕๑ ห้อง ราคา ๒,๐๐๐-๔,๐๐๐ บาท

ไร่ดาวเด่น รีสอร์ท ๑๑๕ ม.๒ ถ.มิตรภาพ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๙๔๕, ๐๘ ๙๑๑๙ ๙๐๖๒ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๙๙ ๐๔๓๖ จำนวน ๑๖ หลัง ราคา ๑,๐๐๐-๓,๕๐๐ บาท

นดลวิลลา ๑๙๑ ม.๑ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๔๘๙๒, ๐๘ ๖๓๔๑ ๘๕๘๕, ๐๘ ๑๘๙๙ ๘๙๘๐ หรือ <http://ndolvillas.com/php/index.php?lang=th> จำนวน ๑๖ ห้อง ๕,๐๐๐-๑๖,๐๐๐ บาท

บ้านเพิ่มพูนรีสอร์ท ๓/๓ ต.พญาเย็น อ.ปากช่อง (ห่างจากมวกเหล็ก ๔ กม.) โทร. ๐๘ ๔๙๖๖ ๙๐๕๘ หรือ www.bannpermpoon.com ราคา ๑,๕๐๐-๓,๕๐๐ บาท

บ้านพักศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติอำเภอมวกเหล็ก (ติดถนนมิตรภาพขาเข้า กรุงเทพฯ) ม.๔ ต.มิตรภาพ โทร. ๐๘ ๓๘๑๘ ๒๒๘๐, ๐ ๓๖๒๒ ๖๑๐๐ - ๙ จำนวน ๖๔ ห้อง ราคา ๕๐๐ บาท

บ้านไร่ริมธาร (๕๕ กิโลเมตร จากอำเภอมวกเหล็ก) ๑๖๐ ม.๑ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๒๐๙, ๐๘ ๔๑๑๔ ๔๑๘๑ จำนวน ๑๔ หลัง ราคา ๔๐๐-๖๐๐ บาท

บ้านวิวสวยฟ้าใส ๘๑ ถ.มวกเหล็ก-วังม่วง กม.๙ โทร. ๐๘ ๑๙๓๒ ๖๘๖๙, ๐๘ ๙๙๔๑ ๐๔๑๔ หรือ www.viewsuay.com จำนวน ๒๑ ห้อง ราคา ๑,๒๕๐-๓,๒๕๐ บาท

บ้านสวนรจนา ๑๕๐ ม.๗ ถ.วังม่วง-มวกเหล็ก ต.มวกเหล็ก โทร. ๐๘ ๙๖๑๐ ๙๖๒๒, ๐๘ ๑๔๕๖ ๖๕๙๒ หรือ www.rajana-house.com จำนวน ๒๒ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐-๔,๕๐๐ บาท

บ้านสวนสวย รีสอร์ท ๙๒ ม.๘ ถ.นิคมสาย ๑ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๙๓ ๐๙๙๙-๘๐๐ โทรสาร ๐ ๓๖๙๓ ๐๙๙๙ หรือ www.suansuay.com บ้านพัก ๓๒ หลัง ราคา ๑,๒๐๐-๕,๐๐๐ บาท

บ้านสายสวนปาน ๕๕ ม.๘ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๒ ๙๓๓๖-๙, ๐๘ ๙๖๖๘ ๙๓๘๐ โทรสาร ๐ ๓๖๙๓ ๐๙๓๖ หรือ www.suansaipanresort.com จำนวน ๕๔ ห้อง ราคา ๑,๓๒๐-๕,๕๐๐ บาท

บ้านอิงเขา ๙๑ ม.๘ (เส้นทางไปอ.วังม่วง กิโลเมตรที่ ๑๐ ทางไปอุโมงค์ต้นไม้) ต.มวกเหล็ก โทร. ๐๘ ๖๓๕๕ ๑๙๖๖, ๐๘ ๙๙๔๓ ๐๖๑๙, ๐๘ ๑๙๙๔ ๙๔๖๔ หรือ www.ingkhao.com บ้าน ๑๐ หลัง และ ห้อง ๑๒ ห้อง ราคา ๙๐๐-๑,๒๕๐ บาท

บ้านอิงน้ำ ๒๓๔-๒๓๕ ม.๔ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐๘ ๙๙๙๐ ๙๕๖๙, ๐ ๓๖๗๒ ๑๓๑๘ หรือ www.baningnam.co.cc จำนวน ๑๑ หลัง ราคา ๑,๐๐๐-๘,๐๐๐ บาท

บ้านภูผาป่าสัก รีสอร์ท ๙๘ ม.๑๓ บ้านท่าเสา ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๖๔๑๘, ๐๘ ๕๙๓๘ ๙๑๖๑ หรือ www.phuphasak.com จำนวน ๒๐ ห้อง ราคา ๑,๓๕๐-๔,๐๐๐ บาท

เพชรรัตน์ รีสอร์ท แอนด์ แคมป์ ๕๑ ถ.มิตรภาพ กม.ที่ ๒๘ ม.๖ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๖๒๖๙, ๐ ๓๖๓๔ ๖๒๘๙ โทรสาร ๐ ๓๖๓๔ ๖๒๕๙ หรือ www.petcharatresortscout.com จำนวน ๑๐ หลัง และ ๒๙ ห้อง ราคา ๑,๕๐๐-๔,๕๐๐ บาท (มีกิจกรรมแอ็ดเวนเจอร์ วอร์ลด์แรลลี่ สำหรับลูกเสือที่เข้าค่ายพักแรมหรือนักท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ)

มาซิแคมป์ รีสอร์ท (สโตนีควาเบบ) ๑๘๙ ม.๑๐ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๕๑๕๕, ๐๘ ๑๘๓๐ ๔๘๗๒ โทรสาร ๐ ๓๖๒๒ ๖๑๒๑ หรือ www.masiccampresort.com จำนวน ๕๔ ห้อง ราคา ๑,๐๐๐ - ๘,๐๐๐ บาท

มวกเหล็ก พาราไดซ์ รีสอร์ท ๔๒/๒ ม.๒ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๓ ๐๑๙๓-๕ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๗๑๘ ๖๑๖๔-๙ หรือ www.paradise-resorts.com จำนวน ๓๓ ห้อง บ้านพัก ๔๐ หลัง ราคา ๑,๒๐๐ - ๒,๕๐๐ บาท

มวกเหล็ก ฟอรัส ๒๑๓ ม.๑ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๓ ๐๑๙๘-๒๐๐ จำนวน ๓๕ ห้อง ราคา ๘๕๐-๑,๒๐๐ บาท

มวกเหล็กโฮลیدی (สโตนีควาเบบ) ๑๔๐ ถนนมิตรภาพ (ขาเข้ากรุงเทพฯ) โทร. ๐๘ ๑๔๒๒ ๓๘๗๕, ๐ ๓๕๓๔ ๑๒๘๖ www.muaklekholiday.com จำนวน ๓๖ ห้อง ราคา ๖๐๐-๑,๕๐๐ บาท

มวกเหล็ก เฮลท์ สปา แอนด์ รีสอร์ท ๒๐๘/๑ ถ.มวกเหล็ก-วังม่วง ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๕๒๕๙-๖๔, ๐ ๒๙๓๔ ๙๙๔๔ หรือ www.muaklekresort.com จำนวน ๓๘ ห้อง และ ๘ หลัง เดือนต.ค.-ก.พ. ราคา ๒,๒๐๐ - ๘,๐๐๐ บาท เดือนมี.ค.-ก.ย. ราคา ๑,๕๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท

เรือนไผ่บุลย์ ๑๐๑ ม.๘ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐๘ ๖๓๐๖ ๙๖๗๘, ๐๘ ๖๙๔๐ ๖๓๑๓ หรือ www.reuanpaiboon.com จำนวน ๙ หลัง ราคา ๙๐๐ บาท

ไร่กุสุมา ๑๔๔ ม.๔ ถ.เจ็ดสาวน้อย ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๗๒ ๑๒๘๖, ๐ ๓๖๗๒ ๑๒๘๗ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๑๕๙๑, ๐ ๒๕๖๑ ๔๓๖๓ หรือ www.raikusuma.com บ้านพัก ๑๔ หลัง ห้องพัก ๒๑ ห้อง ราคา ๑,๒๐๐-๑๙,๒๐๐ บาท (กิจกรรมขับรถเอทีวี ล่องแก่ง)

ไร่คุณฉันทัญญา พญาเย็น รีสอร์ท แอนด์ แค้มป์ ต.พญาเย็น อ.ปากช่อง (เขตติดต่อจังหวัดนครราชสีมา) โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๒๙๒๕, ๐ ๓๖๒๒ ๖๑๑๐-๑, ๐๘ ๑๘๒๖ ๒๙๐๗, ๐๘ ๙๘๗๗ ๕๑๕๖ โทรสาร ๐ ๓๖๓๔ ๓๙๒๖ หรือ www.khunchanphupha.com จำนวน ๓๘ หลัง ราคา ๑,๐๐๐ - ๓,๕๐๐ บาท

ไร่เครือวัลย์ ๗๙ ม.๘ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐๘ ๖๓๙๗ ๓๔๔๘, ๐๘ ๖๓๙๗ ๓๔๔๘, ๐๘ ๕๔๒๔ ๒๓๓๓ โทรสาร ๐ ๓๖๒๒ ๗๓๕๑ หรือ www.khruewan.com บ้านพัก ๑๑ หลัง ห้องพัก ๓ ห้อง ราคา ๘๐๐ - ๑,๘๐๐ บาท

ไร่พฤษภาประดับ ๒๓๔ ม.๑ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๕๒๒๘-๙ ห้องพัก ๑๖ ห้อง และบ้านพัก ๑๕ หลัง ราคา ๘๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท

ไร่อรุณวิทย์ รีสอร์ท ๓๒ ม.๒ ถ.มวกเหล็ก-น้ำตกเจ็ดสาวน้อย ต.พญาเย็น อ.ปากช่อง โทร. ๐ ๓๖๓๓ ๐๒๖๓-๕, ๐ ๓๖๓๔ ๔๒๘๙-๙๐ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๓๔ ๐๐๘๐-๙ หรือ www.arunvitresort.com/thai/ ห้องพัก ๘๐ ห้อง ราคา ๑,๔๐๐ - ๓,๕๐๐ บาท บ้านพัก ๓ หลัง ราคา ๔,๕๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท (มีบริการรถชมสวนส้ม และให้เช่าเรือพาย, จักรยาน)

บ้านไร่สมเกียรติ ๒๔๘ ม.๒ ๓.หนองย่างเสือ โทร. ๐๘ ๑๘๓๑ ๗๓๖๑, ๐๘ ๑๘๒๙ ๓๓๔๖ หรือ www.banraisomkiat.com จำนวน ๑๕ หลัง ราคา ๑,๐๐๐ - ๒,๕๐๐ บาท

เดอะแวลลี่ การ์เดน รีสอร์ท ๙๓ ม.๔ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๗๒ ๐๐๒๔-๖, ๐๘ ๐๗๗๑ ๖๑๕๒ โทรสาร ๐ ๓๖๗๒ ๐๐๒๗ หรือ www.thevalleygardenresort.com จำนวน ๓๐ ห้อง ราคา ๓,๕๐๐ - ๔,๕๐๐ บาท

ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพมิชชั่น ๑๙๕/๕ ถ.มิตรภาพ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๖๒๑-๕ หรือ ที่โรงพยาบาลมิชชั่นกรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๑๑๐๐ ต่อแผนกส่งเสริมสุขภาพ จำนวน ๓๔ ห้อง ราคา ๑,๗๐๐-๒,๔๐๐ บาท

อำเภอวังม่วง

เพชรรัตน์ ป่าสักรีสอร์ท ๒๙๔ ม.๗ ต.คำพราน โทร. ๐๘ ๗๐๕๐ ๘๓๙๘ หรือ <http://pongpetchgroups.com> จำนวน ๓๐ หลัง ราคา ๕๙๐ บาท

ภูฟ้า ป่าสัก รีสอร์ท ๓๐ ม.๕ ต.คำพราน โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๐๖๒, ๐๘ ๗๑๑๗ ๘๐๘๗, ๐ ๒๙๓๓ ๐๙๖๖ - ๗ หรือ www.phufapasak.com จำนวน ๓๖ ห้อง ราคา ๒,๒๐๐-๒,๘๐๐ บาท

วังแก้ว บาร์ด ฮิลล์ ๒ วังม่วง โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๗๓๕๓, ๐ ๓๖๓๕ ๙๒๓๖, ๐๘ ๙๕๓๐ ๙๑๑๗, ๐๘ ๓๙๑๕ ๕๙๓๐ จำนวน ๔๐ ห้อง ราคา ๑,๓๒๐-๕,๕๐๐ บาท

ร้านอาหาร

อำเภอเมืองสระบุรี

ก้วยเตี่ยวดำลิง ๓๑ ม.๙ (ใกล้วัดพระพุทธฉาย) ต.หนองปลาไหล ไทร.
๐ ๓๖๓๐ ๒๗๐๐ (ก้วยเตี่ยว ส้มตำ เปิด ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.)

คนเห็น ๔๔/๑ ถ.พหลโยธิน ต.ปากเพรียว ไทร. ๐ ๓๖๒๒ ๓๕๘๔ (อาหาร
ไทย อาหารแนะนำ ปลาหมึกไข่หนึ่งมะนาว กุ้ง-ปูอบหม้อดิน ข้าวต้ม เปิด
๑๗.๐๐-๐๒.๐๐ น.)

ครัวบ้านสวน (เลียบทางรถไฟข้างโรงเรียนอนุบาลยุววิทยา) ๘๒/๓
ถ.เทศบาล ๓ ต.ปากเพรียว ไทร. ๐ ๓๖๓๑ ๓๖๘๕ โทรสาร ๐ ๓๖๒๓ ๑๕๐๖
(อาหารไทย ปูหลน ปลาช่อนนาเผาเกลือ ท่อหมกปลาช่อน ยำถั่วพูลู
เปิด ๑๐.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

ครัวบ้านสวน(วัดพระพุทธฉาย) ๑๘๘/๑-๒ ถ.พระพุทธฉาย (เลยไฟแดงไป
๗๕๐ เมตร) ม.๑ ต.หนองปลาไหล ไทร. ๐๘ ๑๕๓๒ ๕๐๖๘, ๐ ๓๖๗๑ ๓๘๓๙
โทรสาร ๐ ๓๖๗๑ ๓๘๔๐ (อาหารไทย เปิด ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ครัวไทย ปีโตรนัส ๑๘ ๖๓ ม.๑๐ ถ.มิตรภาพ ต.ตลิ่งชัน ไทร. ๐ ๓๖๓๑
๔๓๒๐, ๐๘ ๑๖๘๔ ๔๕๕๙, ๐๘ ๑๓๑๘ ๒๒๔๓ (อาหารไทย เปิด ๒๔
ชั่วโมง)

จันทน์ ขามู ขามู ๒๔/๑ ม.๒ ต.ตะกุด ไทร. ๐๘ ๑๙๙๑ ๑๓๖๕ (สุกี้ ผัก
ปลอดสารพิษ เปิด ๑๑.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.)

หุ้มกอ ๗๙๐ ถ.พิชัยฯ (เลียบคลองชลประทาน) ต.ปากเพรียว ไทร. ๐ ๓๖๗๑
๐๒๑๒, ๐๘ ๑๗๙๒ ๐๐๖๓ (อาหารป่า-อาหารอีสาน-อาหารไทย กบระเบิด
หมั่วแดง ผัดไทยโบราณ เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ต้นก้ามปู ๑/๓ ถ.เทศบาล ๕ ต.ปากเพรียว ไทร. ๐ ๓๖๓๑ ๗๔๘๕ (อาหาร
ตามสั่ง เปิด ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น.)

นิตขานชล (หน้าสถานีรถไฟ) ๑๒๘ ถ.พิชัย ซ.๗ ต.ปากเพรียว ไทร.
๐ ๓๖๓๑ ๓๗๓๐-๒ (อาหารไทย - สเต็ก เปิด ๑๑.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

บุญบันดาล ๒๑๕/๑ ถ.สุตบรรทัด ต.ปากเพรียว ไทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๙๐
(อาหารไทย-จีน-ฝรั่ง เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ร้านริมทุ่ง ๑๐/๑๐ ม.๑ ต.ปากเพรียว ไทร. ๐ ๓๖๓๑ ๗๙๑๙ (อาหารไทย
จีน ทะเล ปลาต่าง ๆ สเต็ก ก้วยเตี่ยว เปิด ๑๐.๐๐-๒๓.๐๐ น.)

ริมคลองชล ๗๐๐/๑๕ ถ.พิชัยฯ ต.ปากเพรียว ไทร. ๐ ๓๖๓๑ ๒๕๔๐,
๐ ๓๖๓๑ ๒๑๓๐ (อาหารไทย นกกระจอกเทศ ปลา เปิด ๑๐.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

ห้องอาหารน้อย ในโรงแรมสระบุรีอินน์ โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๘๘๘๘ (อาหารไทย จีน ยุโรป เปิด ๐๖.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

สุดยอด สด็กเฮาส์ ๓๔/๑ ถ.พหลโยธิน กม.ที่ ๑๐๒ (หน้ากรมทหารม้าที่ ๔) ต.ปากข้าวสาร โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๐๑๔๑ (สเด็ก เปิด ๐๘.๐๐-๑๘.๐๐ น.)

ร้านสเด็กคุณเตียง ๕/๑ ซ.๑๐ ถ.พิชัยฯ ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๙๙๘ (สเด็ก อาหารไทย-ปอเปี๊ยะมะนาว เปิด ๐๙.๓๐ - ๒๑.๓๐ น.)

ร้านอาหารบ้านกึ่ง ๑๕๙/๙๙ ถ.พิชัยฯ ต.ปากเพรียว โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๕๖๑๘, ๐๘ ๑๙๔๖ ๘๕๐๒ (เปิด ๐๙.๓๐-๒๑.๓๐ น.)

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

ก้วยเตี่ยวเรือเร็นประตบใจ วัดดงมูลเหล็ก ๔๒/๑ ม.๑ ต.ดาวเรือง ถ.พหลโยธิน โทร. ๐๘ ๑๙๘๙ ๔๕๔๒, ๐๘ ๑๘๕๑ ๓๔๙๕ (ก้วยเตี่ยวหมู เนื้อ/อาหารไทย-ปลาต่างๆ เปิด ๐๙.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.)

บ้านนาปลาเผา ๒๑ ม.๔ ต.ผึ้งรวง โทร. ๐๘ ๔๓๔๑ ๙๓๓๒, ๐๘ ๖๕๖๐ ๖๒๙๙ (อาหารไทย เปิด ๑๐.๐๐ - ๒๓.๐๐ น.)

บ้านไร่ใบกระเพรา (บ้านไร่กามพ) ถ.พหลโยธิน (ขาเข้ากรุงเทพฯ) โทร. ๐๘ ๙๖๙๔ ๓๑๒๘, ๐๘ ๙๖๘๔ ๓๑๔๘ (อาหารไทย เปิด ๒๔ ชั่วโมง)

สุกั๊แพะตุ๋น ๒๔๖ ม.๙ ถ.พหลโยธิน (ข้าง สก.หน้าพระลาน) ต.หน้าพระลาน โทร. ๐ ๓๖๓๕ ๑๑๒๒, ๐ ๓๖๓๓ ๔๕๘๙ (อาหารตามสั่ง สุกั๊แพะตุ๋น แกงเขียวหวานปลาทราย เปิด ๐๙.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.)

อำเภอเสาไห้

ก้วยเตี่ยวไม้เมืองเดิม ร้านอยู่ภายในตลาดโบราณเสาไห้ติดกับสถานีตำรวจภูธรเสาไห้ (ก้วยเตี่ยว เปิด ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.)

เกี้ยวกรอบ ๑๐๐ ปี ส.พานิชย์ ร้านอยู่ภายในตลาดโบราณเสาไห้ติดกับสถานีตำรวจภูธรเสาไห้ โทร. ๐ ๓๖๓๙ ๑๑๕๑, ๐๘ ๕๔๐๖ ๔๒๒๓ (เกี้ยวกรอบ ราดหน้าเกี้ยวกรอบ ก้วยเตี่ยว เปิด ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น.)

ขนมจีนครูอืด ๖/๙ ม.๒ ถ.พิชัยณรงค์สงคราม ต.เสาไห้ โทร. ๐ ๓๖๓๙ ๑๐๖๘, ๐๘ ๑๘๔๑ ๒๙๕๖ (ขนมจีน อาหารตามสั่ง เปิด ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น./หยุดทุกวันพฤหัสบดีที่ ๓ ของเดือน)

ครัวระเบียงซ้า ๕/๒ ม.๒ ต.ม่วงงาม โทร. ๐ ๓๖๒๙ ๑๓๔๓, ๐๘ ๖๑๒๑ ๕๐๓๕ (อาหารไทย เปิด ๑๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.)

ด้อมแควป่าสัก (ตรงข้ามวัดสมุหประดิษฐาราม) ๑๙/๓ ต.เสาไห้ โทร. ๐ ๓๖๓๙ ๑๐๙๘, ๐ ๓๖๓๙ ๑๔๒๔ (อาหารไทย อาหารทะเล เปิด ๐๙.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.)

บ้านเฮา ๒๗/๒ ม.๑ ต.พระยาทต ไทร. ๐๘ ๗๑๒๑ ๑๒๓๒ (อาหารไทย เพื่อสุขภาพ / อาหารอิตาเลียน เปิด ๑๐.๐๐-๒๐.๐๐ น. ปิดทุกวันจันทร์)

แพกั้วธาวา ๑๒/๒ ม.๕ ต.สวนดอกไม้ (อาหารไทย เปิด ๑๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.)

แพททิ้มสยาม ในวัดตะเข้ ต.ม่วงงาม (อาหารตามสั่ง ประเภทปลา ปลา ทับทิมทอดกระเทียมนึ่งมะนาว เปิด ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

แพปลาแม่น้ำปากลิ ๑๒/๒ ม.๕ ถ.หลวงอดุลย์ ต.สวนดอกไม้ (อาหารไทย ประเภทปลา เปิด ๑๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.)

เดอะ สริกทอง (เชิงสะพานวัดสมุหประดิษฐาราม) อาหารไทย เปิด ๑๖.๐๐-๒๒.๐๐ น.

ฮ้านเกี้ยวไม้ ๒๗/๑ ม.๑ ต.พระยาทต ไทร. ๐๘ ๖๐๑๑ ๔๑๖๑, ๐๘ ๕๑๒๗ ๒๑๒๕, ๐๘ ๗๐๗๐ ๔๙๗๕ (อาหารพื้นเมืองและภาคกลางประยุกต์ เบเกอรี่ เปิด ๑๐.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.)

อำเภอพระพุทธบาท

สวนอาหารไถ่ย่างวรรณข ๑๐๗/๒ ม.๖ ถ.พหลโยธิน-บ้านหมอ ต.ขุนไชลอน ไทร. ๐ ๓๖๓๒ ๑๖๖๖ (อาหารพื้นเมือง-ไทย สดึก เปิด ๐๙.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.)

สุกั๊กน้อย ๔๑/๑ ม.๙ ถ.พหลโยธิน ต.พุด่างาน ไทร. ๐ ๓๖๒๖ ๗๐๘๒, ๐ ๓๖๒๖ ๗๘๘๒ (สุกั๊ก, อาหารตามสั่ง เปิด ๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.)

อำเภอแก่งคอย

ครัวครกแตก ๑๘/๒ ม.๑ ซ.น้ำตกเจ็ดคต - ศูนย์ศึกษาธรรมชาติโป่งก้อนเส้า กม.๑๒๕ ต.ทับกวาง ไทร. ๐๘ ๙๑๘๕ ๙๓๒๐, ๐๘ ๗๙๘๘ ๔๑๘๕, ๐ ๓๖๓๕ ๗๑๒๙ (อาหารไทย อาหารอีสาน สดึก เปิด ๑๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น. หยุดวันจันทร์ วันอาทิตย์ ปิด ๑๗.๐๐ น.)

ครัวนกยูง ๙ ม.๑๑ ถ.มิตรภาพ ต.บ้านป่า ไทร. ๐ ๓๖๒๔ ๗๒๐๐-๒ (อาหารไทย สดึก วันเสาร์ - อาทิตย์ เปิด ๐๙.๓๐-๒๐.๐๐ น. วันจันทร์ - ศุกร์ เปิด ๑๐.๓๐-๒๒.๐๐ น.)

ร้านป๊อปปี้ ๑๑๓/๑๑-๑๒ ถ.อุไรรัตน์ ไทร. ๐ ๓๖๓๒ ๐๐๙๐ (อาหารไทย และไอศกรีม เปิด ๐๙.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

บ้านริมแม่น้ำปากลิ ครัวนพรัตน์ ๕๙ ม.๕ ต.เตาปูน ไทร. ๐๘ ๑๙๔๗ ๑๙๓๕, ๐๘ ๙๑๖๔ ๓๘๓๐ (อาหารไทย-ปลาต่างๆ เปิด ๑๐.๓๐ - ๒๓.๓๐ น.)

สวนอาหารร่มไทร ๑๙/๑ ม.๑๐ ถ.สายบ้านนา-แก่งคอย ต.ชะอม ไทร. ๐๘ ๙๘๒๓ ๓๒๒๑, ๐๘ ๙๙๐๕ ๔๑๘๖ (ข้าวมันไก่ ข้าวขาหมู ข้าวหน้าเป็ด ก๋วยเตี๋ยวเปิด อาหารไทย อาหารตามสั่ง เปิด ๐๗.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.)

อาหารอร่อย ถ.มิตรภาพ ต.แก่งคอย โทร. ๐ ๓๖๒๕ ๑๑๔๔, ๐ ๓๖๒๕ ๑๖๖๘ - ๙ (อาหารไทย อาหารตามสั่ง เปิด ๑๐.๐๐-๒๑.๓๐ น.)

อำเภอมวกเหล็ก

ไร่กุสุมา ๑๔๔ ม.๔ ถ.เจ็ดสาวน้อย ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๔๙๑, ๐ ๓๖๓๔ ๑๔๙๕ กรุงเทพฯ โทร. ๐ ๒๕๙๙ ๑๕๙๑, ๐ ๒๕๖๑ ๔๓๖๓ www.raikusuma.com (อาหารตามสั่ง เปิด ๐๙.๓๐-๑๘.๐๐ น.)

ครูต๋อ (สาขา ๑) ๒๒ ม.๑๐ ถ.มิตรภาพ กม.ที่ ๑๔๑-๑๔๒ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๒๘๓ (อาหารไทย ฝรั่ง สเด็กหมู-เนื้อ เปิด ๐๘.๓๐-๒๐.๓๐ น.)

ครูต๋อ (สาขา ๒) ๒๒/๑ ม.๑๐ ถ.มิตรภาพ กม.ที่ ๑๔๑-๑๔๒ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๘๒๐ (อาหารไทย ฝรั่ง สเด็กหมู-เนื้อ เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

ครัวน้ำตก ๑๕๒ ถ.สายน้ำตกเจ็ดสาวน้อย ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๒๒ ๙๒๐๓, ๐ ๓๖๓๔ ๑๑๒๘, ๐๘ ๖๑๓๑ ๐๓๑๑ (อาหารไทย - จีน เปิด ๑๐.๓๐-๒๒.๐๐ น.)

ครัวดาว ๒๕๕ ม.๑ ต.มวกเหล็ก โทร. ๐๘ ๖๖๖๐ ๘๐๖๐, ๐๘ ๙๕๐๕ ๐๕๔๓ (อาหารไทย เปิด ๑๐.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.)

ครัวพญาประดับ ๒๓๔ ม.๑ ทางหลวงหมายเลข ๒๒๔ (ทางไปน้ำตกเจ็ดสาวน้อย) ต.มวกเหล็ก โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๕๒๒๘-๙ (อาหารไทย เปิด ๐๙.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

เทพประทานสเด็กเฮาส์ ๑๑๑ ม.๖ ถ.มิตรภาพ กม.ที่ ๑๓๘ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๑๙๕๕-๖ (เปิด ๐๘.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

บิกิ๊ยสเด็กเฮาส์ ถ.มิตรภาพ กม.ที่ ๑๓๖ ต.มิตรภาพ โทร. ๐๘ ๑๘๓๐ ๔๘๙๒ (อาหารไทย สเด็ก เปิด ๑๐.๐๐-๒๐.๐๐ น.)

มวกเหล็กสเด็กเฮาส์ ๖๙/๑๑-๑๒ ถ.มิตรภาพ ปากทางเข้า อ.มวกเหล็ก หน้า อ.ส.ค. โทร. ๐๘ ๑๙๔๘ ๓๓๐๕, ๐ ๔๔๕๘ ๙๒๓๙ โทรสาร ๐ ๔๔๓๒ ๒๑๓๑ (สเด็ก และอาหารไทย เปิด ๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.)

เล็กเรสเทอรัองค์ ๙๓ ม.๑๐ ถ.มิตรภาพ กม.ที่ ๑๔๐ ต.มิตรภาพ โทร. ๐ ๓๖๓๒ ๙๒๙๘, ๐๘ ๖๖๖๐ ๐๐๔๖ (สเด็ก อาหารฝรั่ง อาหารชุด เปิด ๐๙.๐๐-๑๘.๐๐ น. ปิดวันจันทร์)

อำเภอหนองแค

ริมคลองชล สาขา ๒ ๒ / ๒ ถ.พหลโยธินสายเก่า โทร. ๐ ๓๖๓๘ ๐๙๘๘-๙, ๐๘ ๑๘๙๔ ๙๖๒๒ (อาหารไทย เปิด ๑๐.๐๐-๒๔.๐๐ น.)

หินกองโภชนา ๖๘ ถ.พหลโยธิน (ขาออกจากกรุงเทพฯ) ต.ท้ายขมิ้น (ข้าวแกง อาหารตามสั่ง เปิด ๐๖.๐๐-๑๙.๐๐ น.)

อำเภอวังม่วง

มิตเตอร์ เอ สเด็กเฮาส์ (ไร่ปลั๊สรา) ๑๘๙ ม.๑ ถ.มวกเหล็ก-วังม่วง (อาหารไทย สเด็กเฮาส์ เปิดบริการ ๐๙.๐๐- ๑๙.๐๐ น.)

รุ่งทิพย์ ๑๒๗ (หน้าที่ว่าการอำเภอวังม่วง) ถ.วังม่วง-ชัยสนุ่น ต.วังม่วง โทร. ๐ ๓๖๓๕ ๙๒๐๒ (อาหารตามสั่ง เปิด ๑๐.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

อำเภอวิหารแดง

ชวนชิม ๑๐๑/๑ ถ.สุวรรณศร ต.วิหารแดง (ข้าวแกง อาหารตามสั่ง เปิด ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น.)

รวมรส ๑๕๑ ต.หนองสรวง (อาหารตามสั่ง เปิด ๑๒.๐๐-๒๒.๐๐ น.)

เล่าฮั่วจวน ๑๓๐ ม.๑ ถ.สุวรรณศร ต.วิหารแดง (อาหารตามสั่ง เปิด ๐๘.๐๐-๒๑.๐๐ น.)

หมายเลขโทรศัพท์สำคัญ

ประชาสัมพันธ์จังหวัดสระบุรี

โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๓๔๓๓

โรงพยาบาลจังหวัดสระบุรี

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๐๘,

๐ ๓๖๓๑ ๖๕๕๕

โรงพยาบาลพระพุทธบาท

โทร. ๐ ๓๖๒๖ ๖๑๑๑,

๐ ๓๖๓๒ ๓๒๙๑-๖

โรงพยาบาลมิตรภาพเมโมเรียล

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๘๙๐๐-๑๑

โรงพยาบาลเกษมราษฎร์

โทร. ๐ ๓๖๓๑ ๕๕๕๕-๙๓

สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสระบุรี

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๑๑,

๐ ๓๖๒๑ ๑๐๑๔

สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๘๘๙๓

www.saraburitourism.com

ตำรวจท่องเที่ยว

โทร. ๑๑๕๕

ตำรวจทางหลวง

โทร. ๑๑๙๓

สถานีขนส่งสระบุรี (บขส.)

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๘๑๐,

๐ ๓๖๒๓ ๐๖๗๖

สถานีรถไฟสระบุรี

โทร. ๐ ๓๖๒๑ ๑๐๙๑

สถานีรถไฟแก่งคอย

โทร. ๐ ๓๖๒๔ ๔๐๒๐

สถานีรถไฟบ้านหมอ

โทร. ๐ ๓๖๒๐ ๑๓๑๑

ศูนย์ข้อมูลท่องเที่ยว ททท.
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานใหญ่

๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรี แขวงมักกะสัน
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐
โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑
E-mail: info@tat.or.th
Website: www.tourismthailand.org

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔ ถนนราชดำเนินนอก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
เปิดบริการทุกวัน ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานลพบุรี

บริเวณศาลากลางจังหวัดลพบุรี ถนนนารายณ์มหาราช อำเภอเมืองลพบุรี
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐
โทร. ๐ ๓๖๕๗๗ ๐๐๙๓, ๐ ๓๖๕๗๗ ๐๐๙๖
โทรสาร ๐ ๓๖๕๗๗ ๐๐๙๘
Website: www.tourismthailand.org, www.tat7.com
E-mail: tatlobri@tat.or.th
พื้นที่ความรับผิดชอบ: ลพบุรี สระบุรีและสิงห์บุรี

แผนที่ตัวเมืองสระบุรี

SARABURI CITY MAP

สัญลักษณ์	Legend
	ศาลากลางจังหวัด City Hall
	โรงเรียน School
	สถานีขนส่ง Bus Terminal
	สถานีรถไฟ Railway Station
	ไปรษณีย์ Post Office
	สถานีตำรวจ Police Station
	ถนน Road
	แหล่งน้ำ, แม่น้ำ Stream, River
	ทางรถไฟ Railway

▲ วัด Temple (Wat)

- 1 วัดเขากวาววิหาร Wat Khao Kao Worawihan
- 2 วัดดาวเรือง Wat Dao Rueang
- 3 วัดเจติยงาม Wat Chedi Ngam
- 4 วัดบ้านบึง Wat Ban Bueng
- 5 วัดบ้านออย Wat Ban Oi
- 6 วัดดาวเสด็จ Wat Dao Sadet
- 7 วัดทองพุ่มพวง Wat Thong Phum Phuang
- 8 วัดศาลาแดง Wat Sala Daeng
- 9 วัดศรีบุรีรัตนาราม Wat Si Buri Rattanaram
- 10 วัดหนองโสน(ป่าสัก) Wat Nong Sano (Pasak)
- 11 วัดแก่งขนุน Wat Kaeng Khanun

+ โรงพยาบาล Hospital

- 1 โรงพยาบาลสระบุรี Saraburi Hospital
- 2 โรงพยาบาลมิตรภาพเมโมเรียล Mittraphap Memorial Hospital
- 3 โรงพยาบาลค่ายอดิศร Khai Adisorn Hospital
- 4 โรงพยาบาลเกษมราษฎร์ Kasemrat Hospital

■ ตลาด Market

- 1 ตลาดน้ำดาวเรือง Dao Rueang Floating Market
- 2 ตลาดโต้รุ่ง Night Food Stalls
- 3 ตลาดสด (ตลาดจัดสรร) Market
- 4 ตลาดสด Market

▲ สถานที่สำคัญ Place of Interest

- 1 สนามกีฬาจังหวัดสระบุรี Saraburi Sport Stadium
- 2 วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี Saraburi Technical College
- 3 สำนักงานเทศบาลเมืองสระบุรี Saraburi Municipality Office

★ สถานที่ท่องเที่ยว Tourist Attraction

- 1 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านไทย-ยวน Thai-Yuan Folk Museum
- 2 ค่ายอดิศร Adisorn Military Camp

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี SARABURI TOURIST MAP

สถานที่ท่องเที่ยว Tourist Attraction

- 1 ถนนพระเจ้าทรงธรรม หรือ ถนนฝรั่งเศสกองกลาง Thanon Phrachao Songtham or Thanon Farang Song Klong
- 2 พระตำหนักธารเกษม Phra Tamnak Than Kasem
- 3 พระตำหนักท้ายพิบูล พระราชวังโบราณ Phra Tamnak Thai Phikun, the Ancient Palace
- 4 วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร Wat Phra Phutthabat Ratchaworamahawihan
- 5 โบราณสถานเนิน Bo Phran Lang Nuea
- 6 ถ้ำประทุน Prathun Cave
- 7 ตำหนักกระยาสาร Tamnak Sa Yo
- 8 ถ้ำนายอน หรือถ้ำเขาวง Tham Narai or Tham Khao Wong
- 9 สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก Samnak Song Tham Krabok
- 10 ถ้ำเทพนิมิตธารทองแดง Thep Nimit Than Thong Daeng Cave
- 11 วัดถ้ำศรีวิไล Wat Tham Si Wilai
- 12 สวนพฤกษศาสตร์ภาคกลาง (ขุนทด) Phu Khae Botanical Garden
- 13 วัดมงคลชัยพัฒนา Wat Mongkol Chaipattana
- 14 วัดจันทบุรี Wat Chanthaburi
- 15 วัดพะเยาว์ Wat Phayao
- 16 วัดสมุหประดิษฐาราม Wat Samuha Praditharam
- 17 วัดสูง (เสาธงใหญ่) Wat Sung (Sao Ronghai)
- 18 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านต้นตาล Weaving Centre of Tambon Ban Ton Tan
- 19 วัดพระพุทธฉาย Wat Phra Phutthachai
- 20 อุทยานแห่งชาติน้ำตกสามพันล้าน Namtok Sam Lan National Park
- 21 สวนนกธรรมชาติตำบลไผ่คำ Phai Tam Sub-district Bird Garden

- 22 เจดีย์พระคุณแม่ Chedi Phrakhun Mae
- 23 ถ้ำพระธาตุเจริญธรรม หรือถ้ำบ่อปลา Tham Phrathat Charoen Tham or Tham Bo Pla
- 24 เขาพระพุทธบาทน้อย Khao Phra Phutthabat Noi
- 25 พระบรมราชวังสีฟ้า Phra Bowon Ratchawang Si Tha
- 26 ผาเสด็จ Pha Sadet
- 27 วัดถ้ำเขาน้อย Wat Tham Khao Kao
- 28 ถ้ำพระโผดสัตว์ Tham Phra Phothisat
- 29 ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและท่องเที่ยวเชิงนิเวศเจ็ดคด-โป่งก้อนเต้าน Chet Khot - Pong Kon Sao Nature and Ecotourism Study Centre
- 30 เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ Pa Sak Salasit Dam

- 31 ไร่จันทน์ปัสสาวะ Papassara's Vineyard
- 32 ถ้ำดาวเขาน้อย Tham Dao Khao Kao
- 33 น้ำตกซับเหว Namtok Sap Heo
- 34 ล่องแก่งภูเกะ Kayaking and Canoeing at Phu Ko
- 35 ไร่จันทน์ผา Khun Mali's Vineyard
- 36 อุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย Namtok Chet Sao Noi National Park
- 37 สวนรุกขชาติมวกเหล็ก Muak Lek Arboretum
- 38 องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) The Dairy Farming Promotion Organisation of Thailand
- 39 น้ำตกเหวน้อย Namtok Heo Noi
- 40 วัดศาลาแดง Wat Sala Daeng
- 41 ทะเลบันหมอก Tha-le Ban Mo

ข้อมูล : ททท. สำนักงานลพบุรี

ถนนข้าวสารท่องเที่ยว โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ ต่อ ๒๑๔๑ - ๕

ออกแนบและจัดพิมพ์ : กองผลิตอุปกรณ์เผยแพร่ สำนักงานการตลาด

ข้อมูลและรายละเอียดที่ระบุในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

ลิขสิทธิ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

มีนาคม ๒๕๕๔

พิมพ์จำหน่าย

พิมพ์บนกระดาษที่ผลิตด้วยเยื่อหมุ่นเวียนทำใหม่

ผสมกับวัตถุดิบทางการเกษตรที่ผ่านการใช้งานแล้ว ๖๐%

ล่องแก่งอุ้มเกาะ

www.tourismthailand.org

1672

เบอร์เดียวทั่วไทย

๐๘ ๐๐ - ๒๐.๐๐ น. ทุกวัน

บริการข้อมูลท่องเที่ยวทางโทรศัพท์ ๒๔ ชั่วโมง

E-mail: info@tat.or.th

Website: www.tourismthailand.org